

Brüssel, 7.6.2013
COM(2013) 327 final

2013/0169 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiive 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, määruseid (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, direktiivi 2009/128/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ

{SWD(2013) 194 final}
{SWD(2013) 195 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- Üldine taust

Euroopa Komisjon esitas 29. juunil 2011 ettepaneku mitmeaastase finantsraamistiku kindlaksmääramise kohta aastateks 2014–2020,¹ mida muudeti 6. juulil 2012². Võttes arvesse Euroopa Nõukogu 2013. aasta 7. ja 8. veebruari järeldusi, teeb komisjon ettepaneku, et kogu ajavahemiku 2014–2020 peale eraldataks toidu ja söödaga seotud kuludeks kuni 1 891,936 miljonit eurot. Käesoleva määruse eesmärk on ajakohastada kõnealuse valdkonna finantssätteid.

Peamine finantsõiguslik raamistik, mida praegu kõnealuse valdkonna rahastamiseks kasutatakse, on nõukogu otsus 2009/470/EÜ (loomataudide likvideerimise kavad ja erakorralised veterinaarmedid), nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ (taimetervisemeetmed) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide rahastamise meetmed). Konkreetseid finantssätteid on veel määruses (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide kohta, määruses (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta, direktiivis 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks, ning mitmes muus looma- ja taimetervist käsitlevas nõukogu direktiivis.

See killustatud õigusraamistik ei ole kooskõlas finantsmääruse teatavate sätetega ja on üsna keerukas. Raamistik on välja töötatud pika aja jooksul ja see tuleb muuta otstarbekamaks.

Käesolev määrus annab võimaluse asendada praegused mitmel õiguslikul alusel põhinevad finantssätted üheainsa, selge ja ajakohase finantsraamistikuga, millega parandatakse toidu- ja söödavaldkonna kulude finantsjuhtimise rakendamist ja toimimist. Eelkõige lihtsustatakse selgete eesmärkide ja näitajate abil finantsjuhtimise struktuuri. Samuti muudetakse selgemaks ja lihtsamini mõistetavaks rahastamise määrad.

Käesolev ettepanek on osa paketist „Tervemad loomad ja taimed ohutuma toiduahela heaks”, mis sisaldab ettepanekuid järgmistes valdkondades:

- loomatervishoiupoliitika, mille eesmärk on kaitsta ja parandada loomade, eelkõige toiduloomade tervist ja elutingimusi ELis ning mis loob ühtlasi võimaluse asjakohastele tervishoiustandarditele ja rahvusvahelistele kohustustele vastavaks ELi-siseseks loomade ja loomsete saaduste kaubanduseks ja impordiks;
- taimetervise kord, mille eesmärk on kaitsta ELi põllu- ja metsamajandust võõramaiste taimekahjustajate sisenemise ja leviku ennetamise abil;
- põllumajandus-, köögivilja-, metsa-, puuvilja-, viinapuu- ja dekoratiivtaimeliikide taimse paljundusmaterjali tootmise ja turulelaskmise kord, millega tagatakse vastavus ELi tervishoiu-, ehtsus- ja kvaliteedikriteeriumidele;

¹ KOM(2011) 398 (lõplik).

² COM(2012) 388 (final).

- ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid reguleerivad eeskirjad, millega tagatakse toidu- ja söödaalaste õigusaktide, loomade tervise- ja heaolueeskirjade, taimetervise ja taimse paljundusmaterjali alaste eeskirjade ning taimekaitsevahendeid ja pestitsiidide käsitlevate eeskirjade kohaldamine.
- Meetmete põhieesmärk/Kulud

Väga olulised on loomataudide likvideerimise kavad, et kõrvaldada järk-järgult paljud loetletud loomataudid, mis on ELi teatavates piirkondades endeemilised; selleks tuleks kasutada eri meetmeid, sealhulgas vaksineerimist, loomade kontrollimist ning tapetud ja hukatud loomade eest makstavat hüvitist. Nende meetmete toetamisel ELi vahenditest peetakse esmatähtsaks inimeste tervise seisukohalt olulisi haigusi ja haigusi, millel on suur majanduslik mõju, kuna need mõjutavad kaubandust ja põhjustavad saamata jäänud tulu põllumajandustootjatele, kogu loomakasvatusektorile ja sellega seotud sektoritele.

ELi taimetervise korra ja taimse paljundusmaterjali korra juures peetakse esmatähtsaks ELi põllu- ja metsamajanduse kaitsmist võõramaiste taimekahjustajate sisenemise ja leviku ennetamise abil ning terve taimse paljundusmaterjali kättesaadavust ja kasutamist taimekasvatusahela alguses.

Ametliku kontrolli kulud hõlmavad ELi ja riiklike kontrollisüsteemide toimimise ühtset lähenemisviisi edendava programmi „Parem koolitus ohutuma toidu nimel” rahastamist, samuti ELi referentlaborite võrgustiku rahastamist; võrgustik pakub teaduslikke ja tehnilisi eriteadmisi valdkondades, kus ametliku kontrolli tõhusus sõltub analüüsi- või testimetodite kvaliteedist, ühtlusest ja usaldusväärsusest ning nende analüüside või testide tulemustest, mida ametlikud laborid kasutavad. Kulud hõlmavad ka muid meetmeid, mille eesmärk on suurendada liikmesriikide tehtava ametliku kontrolli tõhusust ja parandada põllumajandussaaduste tootmise ja turustamise ahela õigustiku jõustamist üldiselt.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- Konsulterimine huvitatud isikutega

Kuna kõnealuseid poliitikameetmeid on juba mõnda aega läbi vaadatud, on igaühe kohta koostatud eraldi mõjuhinnang ning meetmete üksikasju on huvitatud isikutega mitmes konsulteerimisfoorumis põhjalikult arutatud.
- Kiirendatud mõjuhinnang

Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat korraldas augustist septembrini 2012 mõju hindamise. Kaaluti nelja valikuvõimalust.

 - Variant 1: jätta poliitika muutmata. Praegune õigusraamistik ei ole kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga. Taimetervisekulusid ei suurendataks.
 - Variant 2: koondada kehtivad õigusaktid üheks õigusaktiks. Sellega muudetakse õigusaktid lihtsamaks ja arusaadavamaks, kuid see ei võimalda kohandada finantsraamistikku.

- Poliitikavalik 3a: kehtestada üks sidus rahastamiskava, kasutades suurel määral olemasolevaid, kuid täiendatud finantssätteid. Süsteemi lihtsustamine ja määrade ühtlustamine vähendab komisjoni ja liikmesriikide halduskoormust. Uute finantsjuhtimisvahendite, näiteks selgete eesmärkide ja näitajate abil kasutatakse olemasolevaid vahendeid tõhusamalt.
- Poliitikavalik 3b: võtta kasutusele kulude ja vastutuse jagamise kava elemendid. See poliitikavalik hõlmab osalemispõhimõtet, mille kohaselt avaliku sektori asutused jagavad erasektoriga nii tekkinud kahjusid kui ka vastutust süsteemi käigushoidmise eest. Lühiajalises plaanis toob see kaasa halduskoormuse tõusu ja süsteemi on eeldatavasti keeruline hallata.
- Variant 4: lõpetada kõik ELi meetmed. Seda valikuvõimalust ei peetud sobivaks, kuna see ohustab poliitikaeesmärkide saavutamist ja sellel on väga negatiivne mõju kaubandusele.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Käesoleva ettepaneku aluseks on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 43 lõige 2 ja artikli 168 lõike 4 punkt b. Artikli 43 lõike 2 alusel vastu võetud meetmed on vajalikud selleks, et täita ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid. Artikli 168 lõike 4 punkti b alusel vastu võetud meetmed peaks olema suunatud inimeste tervise kõrgetasemelisele kaitsele. Käesoleva ettepaneku eesmärk on toetada rahaliselt ELi ja liikmesriikide meetmeid, millega soovitakse tagada inimeste, loomade ja taimede hea tervis kogu toiduahela ulatuses ning toiduahelas osalevate tarbijate kõrgetasemeline kaitse ja teavitamine. ELi toimimise lepingu artikli 43 lõike 2 ja artikli 168 lõike 4 punkti b valimine on seega põhjendatud nii ettepaneku eesmärgi kui ka sisuga. Käesolev ettepanek võetakse vastu seadusandliku tavamenetluse kohaselt pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komiteega.

4. MÕJU EELARVELE

Euroopa Komisjon esitas 29. juunil 2011 ettepaneku mitmeaastase finantsraamistiku kindlaksmääramise kohta aastateks 2014–2020,³ mida muudeti 6. juulil 2012⁴. Võttes arvesse Euroopa Nõukogu 2013. aasta 7. ja 8. veebruari järeldusi, teeb komisjon ettepaneku, et kogu ajavahemiku 2014–2020 peale eraldataks toidu ja söödaga seotud kuludeks kuni 1 891,936 miljonit eurot. Vastavalt nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende rakendusametite põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded, on komisjon alates 2008. aastast usaldanud toidu- ja söödaprogrammi elluviimise ülesanded Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusametile. Seetõttu võib komisjon tasuvusanalüüsile tuginedes selle programmi elluviimisel kasutada olemasolevat rakendusametit.

5. MÄÄRUSE SISU KOKKUVÕTE

Käesoleva määrusega sätestatakse toidu- ja söödakulude ulatus ja eesmärgid ning ülemmäär, milleks on 1 891,936 miljonit eurot jooksevhindades. Määruse eesmärk

³ KOM(2011) 398 (lõplik).

⁴ COM(2012) 388 (final).

on saavutada toiduohutuse ja toidutootmise süsteemide kõrge tase ning loomade parem tervis ja suurem heaolu, avastada ja hävitada taimekahjustajad ning tagada ametliku kontrolli tõhus rakendamine. Nende eesmärkide juurde kuuluvad vastavad näitajad.

Käesoleva määrusega määratakse kindlaks ka rahastamiskõlblikud meetmed ja kulud.

Rahastamismäärasid muudetakse otstarbekohasemaks. Standardseks rahastamismääraks kehtestatakse 50 % rahastamiskõlblikest kuludest. Seda määra võib teatavatel tingimustel tõsta 75 ja 100 %-ni. Väikeste programmide juhtimisega kaasneva halduskoormuse vältimiseks kehtestatakse käesoleva määrusega minimaalseks toetussummaks 50 000 eurot.

Samuti sätestatakse käesolevas määruses tingimused juurdepääsuks põllumajandussektori kriisiabireservile.

Selleks et kaitsta ELi muu hulgas kaubanduse globaliseerumise ja kliimamuutusega seotud taimekahjustajate eest, hõlmab ELi rahaline toetus taimetervise osas ka taimekahjustajate esinemisega seotud uuringukavasid ja fütosanitaariaalaseid toetusmeetmeid liikmesriikide äärepoolseimate piirkondade jaoks.

Käesoleva määrusega sätestatakse võimalus toetada liidu referentlaborid ja projekte, mis on suunatud ametliku kontrolli tõhususe suurendamisele.

Selguse ja läbipaistvuse huvides kehtestatakse käesoleva määrusega iga-aastaste ja mitmeaastaste kontrollikavade esitamise ja hindamise kord ning kaasrahastamiskõlblike loomataudide ja taimekahjustajate loetelude koostamise ja ajakohastamise menetlus.

Lihtsustatakse nimetatud valdkondade rahastamise korda. Eelkõige väheneb oluliselt nende otsuste arv, mida peab vastu võtma komisjon. Näiteks ei tee komisjon enam hüvitamisotsuseid.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiive 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, määruseid (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, direktiivi 2009/128/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 ja artikli 168 lõike 4 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut⁵,

pärast õigusakti eelnõu esitamist riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁶,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁷,

teguks seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu õigusaktides on sätestatud kõikides tootmisetappides toidu ja toiduohutuse ning sööda ja söödaohutuse suhtes kohaldatavad nõuded, sealhulgas eeskirjad, mille eesmärk on tagada õiglased kaubandustavad ja tarbijatele teabe esitamine. Nendes on sätestatud ka nõuded loomade nakkushaiguste ja zoonooside ennetamise ja tõrje, loomade heaolu, loomsete kõrvalsaaduste, taimetervise ja taimse paljundusmaterjali, sordikaitse, geneetiliselt muundatud organismide, taimekaitsevahendite turuleviimise ja kasutamise ning pestitsiidide säästva kasutamise kohta. Liidu õigusaktidega on ka ette nähtud ametlik kontroll ja muu kontrollitoimingud, mille eesmärk on tagada kõnealuste nõuete tõhus rakendamine ja nendele vastavus.
- (2) Liidu õigusaktide üldeesmärk nimetatud valdkondades on aidata tagada inimeste, loomade ja taimede tervise kõrge tase kogu toiduahelas, tarbijate kõrgel tasemel kaitse ja teavitatus ning keskkonna kõrgel tasemel kaitse, edendades samas konkurentsivõimet ja töökohtade loomist.
- (3) Selle üldeesmärgi täitmiseks on vaja piisavaid rahalisi vahendeid. Seega peaks liit rahaliselt toetama meetmeid, mida viiakse ellu nimetatud üldeesmärgi täitmisega seotud valdkondades. Selleks et vahendeid saaks tõhusalt kasutada, on vaja sätestada ka konkreetseid eesmärgid ja nende täitmise hindamiseks vajalikud näitajad.
- (4) Toidu ja söödaga seotud kulude rahastamine liidu vahenditest on varem toimunud toetuste, hangete ja kõnealuses valdkonnas tegutsevatele rahvusvahelistele

⁵ ELT C , lk..

⁶ ELT C , lk..

⁷ ELT C , lk..

organisatsioonidele tehtud maksete teel. On asjakohane rahastamist jätkata samasugusel viisil.

- (5) Eelarveliste piirangute tõttu on vaja käesolevas määruses sätestada liidu rahastamise jaoks kõlblike meetmete loetelud, aga ka rahastamiskõlblikud kulud ja kohaldatavad määrad.
- (6) Euroopa Komisjon esitas 29. juunil 2011 ettepaneku mitmeaastase finantsraamistiku kindlaksmääramise kohta aastateks 2014–2020,⁸ mida muudeti 6. juulil 2012⁹. Võttes arvesse Euroopa Nõukogu 2013. aasta 7. ja 8. veebruari järeldusi, teeb komisjon ettepaneku, et toidu ja söödaga seotud kuludeks eraldataks kuni 1 891,936 miljonit eurot kogu ajavahemikuks 2014–2020.
- (7) Lisaks soovib komisjon dokumendis mitmeaastase finantsraamistiku kindlaksmääramise kohta aastateks 2014–2020 luua kriisiolukordadele reageerimiseks kriisiabisüsteem. Seega tuleks erandlike asjaolude korral, nagu looma- ja taimetervise seotud kriisiolukorrad, ja kui eelarve 3. rubriigi assigneeringud ei ole piisavad, kuid erakorralised meetmed on vajalikud, üle kanda vahendid põllumajandussektori kriisiabireservist vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel [kuupäev] sõlmitud, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist käsitlevale institutsioonidevahelisele kokkuleppele¹⁰.
- (8) Praegu kehtivates õigusaktides on sätestatud, et osa rahastamiskõlblikest kuludest hüvitatakse fikseeritud määraga, samas kui muude kulude puhul ei olnud piiranguid ette nähtud. Selleks et muuta süsteem otstarbekamaks ja lihtsamaks, tuleks fikseerida tagasimaksete maksimummäär. On asjakohane, et selliseks määraks on toetuste puhul kohaldatav tavapärane määr. Samuti tuleks ette näha võimalus kõnealust maksimummäära teatavas olukorras tõsta.
- (9) Kuna kõnealuse määrase eesmärkide saavutamine on oluline, on asjakohane ette näha teatavate meetmete rahastamiskõlblikele kuludele 100 % toetus, tingimusel et selliste meetmete rakendamisel kantakse ka kulusid, mis ei ole rahastamiskõlblikud.
- (10) Liidul on kohustus tagada vahendite nõuetekohane kasutamine, aga samas järgida ka vajadust rahastamiskavasid lihtsustada, et vähendada toetusesaajate ja kõikide muude osaliste halduskoormust ja kulusid kooskõlas komisjoni teatisega „Arukas reguleerimine Euroopa Liidus” Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele¹¹. Kulutasuvuse tagamiseks ei tuleks komisjoni ega liikmesriikide tasandil teatavast miinimumsummast allapoole jäävaid toetusi enam määrata.
- (11) Liidu õigusaktide kohaselt peavad liikmesriigid teatavate loomataudide või zoonooside esinemise või levimise korral rakendama teatavaid meetmeid. Seepärast peaks liit andma selliste erakorraliste meetmete jaoks rahalist toetust.
- (12) Samuti on asjakohaste likvideerimis-, tõrje- ja seiremeetmete abil vaja ennetada inimeste ja loomade terviseriske tekitavate loomataudide ja zoonooside esinemist ja vältida nende puhanguid. Kõnealuse taudide ja zoonooside riiklikele likvideerimis-, tõrje- ja seireprogrammidele tuleks seepärast anda liidu toetust.

⁸ KOM(2011) 398 (lõplik).

⁹ COM(2012) 388 (final).

¹⁰ ELT C, lk..

¹¹ KOM(2010) 543 (lõplik).

- (13) Looma- ja taimetervise valdkondades toetuste haldamise korraldamise ja tõhususe jaoks on asjakohane sätestada eeskirjad riiklike programmide sisu, esitamise, hindamise ja heakskiitmise kohta, sealhulgas eeskirjad, mida rakendatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 osutatud liidu äärepoolseimates piirkondades. Samadel põhjustel tuleks sätestada ka aruannete ja maksetaotluste esitamise tähtajad.
- (14) Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiviga 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta¹² nõutakse liikmesriikidelt taimedele ja taimsetele saadustele kahjulike organismide (edaspidi „taimekahjustajad“) hävitamiseks teatavate erakorraliste meetmete võtmist. Liit peaks kõnealuste taimakahjustajate hävitamist rahaliselt toetama. Liidu rahalist toetust tuleks anda teatavatel tingimustel ka erakorralistele meetmetele, mille eesmärk on takistada selliste taimakahjustajate levikut, millel on liidule kõige tugevam mõju ja mida ei ole võimalik teatavates vööndites likvideerida, ja selliste taimakahjustajate ennetamise meetmetele.
- (15) Taimakahjustajate tõrjeks võetud erakorralised meetmed peaksid olema liidu kaasrahastamise jaoks kõlblikud, kui sellistel meetmetel on kogu liidu jaoks lisaväärtus. Sel põhjusel tuleks anda liidu rahalist toetust direktiivis 2000/29/EÜ loetletud taimakahjustajate korral, mida teadaolevalt liidus ei esine. Liidus teadaolevalt esinevate taimakahjustajate korral võetavad meetmed peaksid olema liidu rahalise toetuse jaoks kõlblikud ainult sel juhul, kui need on seotud taimakahjustajatega, millel on liidule kõige tugevam mõju. Meetmed, mis on seotud taimakahjustajatega, mille hävitamiseks tuleb võtta liidu erakorralisi meetmeid, peaksid samuti olema liidu rahalise toetuse jaoks kõlblikud.
- (16) Teatavate taimakahjustajate esinemine on vaja õigeaegselt avastada. Liikmesriikide poolt selliste taimakahjustajate avastamiseks korraldatavad uuringud on olulised, et need taimakahjustajad oleks võimalik viivitamata hävitada. Iga liikmesriigi tehtavad uuringud on olulised kõikide liikmesriikide kaitsmise jaoks. Liit peaks kõnealuseid uuringuid rahaliselt toetama.
- (17) Liikmesriikide äärepoolseimatel piirkondadel on raskusi, sest nad on eraldatud ja sõltuvad piiratud hulgast toodetest. On asjakohane, et liit annab rahalist toetust liikmesriikide programmidele, mida võetakse taimakahjustajate tõrjeks kõnealustes äärepoolseimates piirkondades kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrusega (EL) nr 228/2013,¹³ millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 247/2006.
- (18) Liikmesriikide tehtav ametlik kontroll on oluline vahend, mille abil kontrollida ja jälgida, kas liidu asjaomaseid nõudeid rakendatakse, järgitakse ja jõustatakse. Ametliku kontrolli süsteemi tõhusus ja tulemuslikkus on ülioluline, et säilitada inimeste, loomade ja taimede ohutuse kõrge tase kogu toiduahelas ning tagada keskkonna kõrgel tasemel kaitse. Liit peaks selliseid kontrollimeetmeid rahaliselt toetama. Eelkõige tuleks rahaliselt toetada liidu referentlaborid, et aidata neil kanda komisjoni heakskiidetud tööprogrammide rakendamisega kaasnevaid kulusid. Kuna lisaks sõltub ametliku kontrolli tõhusus ka sellest, kas kontrolliasutused saavad kasutada kvalifitseeritud tööjõudu, kellel on teadmised liidu õigusaktide kohta, peaks liit aitama kaasa nende koolitamisele ja pädevate asutuste korraldatud asjakohaste vahetusprogrammide rakendamisele.

¹² EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1.

¹³ ELT L 78, 20.3.2013, lk 23.

- (19) Ametliku kontrolli tõhus juhtimine sõltub selliste kontrollidega seotud andmete ja teabe kiirest vahetamisest. Lisaks on asjaomaste eeskirjade nõuetekohaseks ja ühtlustatud rakendamiseks vaja võtta kasutusele tõhusad liikmesriikide pädevaid asutusi kaasavad süsteemid. Seepärast peaks ka kõnealuste eesmärkide täitmiseks andmebaaside ja elektrooniliste teabehaldussüsteemide loomine ja haldamine olema rahastamiskõlblikud.
- (20) Liit peaks toetama tehnika-, teadus-, koordineerimis- ja teabevahetusala tegevust, mida on vaja liidu õigusaktide nõuetekohaseks rakendamiseks ja õigusaktide kohandamiseks teaduse, tehnoloogia ja ühiskonna arengule. Toetusi tuleks anda ka projektidele, mille eesmärk on ametliku kontrolli muutmine tõhusamaks ja tulemuslikumaks.
- (21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002)¹⁴ artikli 3 kohaselt tuleb igas seadusandjale esitatud ettepanekus, mis sisaldab erandeid kõnealuse määruse sätetest, märkida selgelt kõik sellised erandid ja nimetada konkreetsed põhjused, mis neid õigustavad. Arvestades mõne kõnealuse määrusega hõlmatud eesmärgi eripära ja seda, et liikmesriikide vastavad pädevad asutused sobivad kõige paremini sellise eesmärgi täitmisega seotud meetmete võtmiseks, tuleks neid asutusi seepärast määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 128 lõike 1 kohaldamiseks käsitada kindlaksmääratud toetusesaajatena. Seega peaks olema võimalik kõnealustele asutustele anda toetust, ilma et enne tuleks avaldada toetustaotluste esitamise kutse.
- (22) Erandina määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklist 86 ja artiklis 130 osutatud erandjuhu kohaselt peaksid käesoleva määruse artiklitega 7 ja 17 hõlmatud kiireloomuliste ja ettenägematute erakorraliste meetmete kulud olema rahastamiskõlblikud alates kuupäevast, mil liikmesriik teatas komisjonile taudi või taimekahjustaja esinemisest. Olles hinnanud liikmesriikide esitatud maksetaotlusi, peaks komisjon võtma vastavad eelarvelised kulukohustused ja tegema rahastamiskõlblike kuludega seotud makse, kasutades selleks põllumajandussektori kriisiabireservi, kui see on vajalik ja asjakohane.
- (23) On ülioluline, et kõnealused erakorralised meetmed rakendatakse viivitamata. Nimetatud eesmärgi täitmist takistaks seega asjaolu, kui kulud, mis on kantud enne toetustaotluse esitamist, jäetakse välja rahastamiskõlblike kulude alt, sest liikmesriigid keskendusid siis eelkõige toetustaotluse ettevalmistamisele, mitte erakorraliste meetmete võtmisele.
- (24) Võttes arvesse likvideerimis- ja seiremeetmete rakendamist käsitlevate liidu kehtivate õigusaktide mahtu ja muude kättesaadavate ekspertteadmistega seotud tehnilisi piiranguid, peaksid käesoleva määrusega hõlmatavaid meetmeid rakendama enamasti liikmesriikide pädevad asutused. Seega tuleks teatavatel juhtudel kaasrahastada riiklike asutuste personali palgakulusid.
- (25) Tegevuskavade koostamine võimaldab koordineerida ja prioriseerida ning aitab seega liidu rahalisi vahendeid tõhusalt kasutada. Komisjonile tuleks seepärast anda õigus võtta vastu käesoleva määrusega ettenähtud teatavate meetmete rakendamiseks tööprogramme.

¹⁴ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

- (26) Selleks et tagada liidu rahaliste vahendite vastutustundlik ja tõhus kasutamine, peaks komisjonile andma õiguse teha kas kohapealseid kontrollid või kontrollida dokumente, et kindlaks teha, kas liidu vahendeid kasutatakse rahastamiskõlblike meetmete rakendamiseks nõuetekohaselt.
- (27) Liidu finantshuvisid tuleks kaitsta kogu kulutsükli vältel, sealhulgas rikkumiste ärahoidmise, avastamise ja uurimise ning kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud vahendite tagasinõudmise teel.
- (28) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused, et kehtestada ja muuta liidu toetuse jaoks kõlblike loomataudide ja zoonooside loetelusid ja kehtestada tööprogramme. Kui komisjon muudab erakorraliste meetmete toetuste jaoks kõlblike loomataudide loetelu, peaks ta arvesse võtma loomataude, millest tuleb teatada kooskõlas nõukogu 21. detsembri 1982. aasta direktiiviga 82/894/EMÜ ühendusesisese loomahaigustest teatamise kohta¹⁵. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendusvolituste teostamise suhtes¹⁶.
- (29) Loomatervise valdkonnas rahastamiskõlblike loomataudide ja zoonooside esialgsed loetelud tuleks vastu võtta nõuandemenetlusega tingimusel, et need loetelud sisaldavad ilma igasuguste muudatusteta ainult loomataude ja zoonoose, mis on juba nõukogu 25. mai 2009. aasta otsuse 2009/470/EÜ (kulutuste kohta veterinaaria valdkonnas)¹⁷ kohaselt kõnealuse rahastamise jaoks heaks kiidetud.
- (30) Liidu õigusakte tuleks kogemusi arvesse võttes hallata ja rakendada nii, et need annaksid kavandatud tulemusi. Seega on asjakohane, et komisjon hindab käesoleva määruse toimimist ja tõhusust ning edastab tulemused muudele institutsioonidele.
- (31) Komisjoni abistavad käesoleva määrusega hõlmatud liidu eeskirjade rakendamisel eri komiteed, eelkõige järgmiste õigusaktidega loodud komiteed: nõukogu 14. juuni 1966. aasta otsus 66/399/EMÜ, millega moodustatakse alaline põllumajanduse, aianduse ja metsanduse seemnete ja paljundusmaterjali komitee,¹⁸ nõukogu 23. novembri 1976. aasta otsus 76/894/EMÜ, millega moodustatakse alaline taimetervise komitee,¹⁹ nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiv 98/56/EÜ dekoratiivtaimede paljundusmaterjali turustamise kohta,²⁰ nõukogu 29. septembri 2008. aasta direktiiv 2008/90/EÜ puuviljade tootmiseks ettenähtud viljapuude paljundusmaterjali ja viljapuude turustamise kohta²¹ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused²². On asjakohane tõhustada komiteemenetlust selles valdkonnas ja teha määruse (EÜ) nr 178/2002 artikliga 58 asutatud komiteele ülesandeks abistada komisjoni tema rakendusvolituste kasutamisel seoses asjakohastes valdkondades kantud kuludega ja muuta laiendatud ülesannete kajastamiseks komitee nime. Seega

¹⁵ EÜT L 378, 31.12.1982, lk 58.

¹⁶ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

¹⁷ ELT L 155, 18.6.2009, lk 30.

¹⁸ EÜT 125, 11.7.1966, lk 2289/66.

¹⁹ EÜT L 340, 9.12.1976, lk 25.

²⁰ EÜT L 226, 13.8.1998, lk 16.

²¹ ELT L 267, 8.10.2008, lk 8.

²² EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

tuleks otsused 66/399/EMÜ ja 76/894/EMÜ kehtetuks tunnistada ja direktiive 98/56/EÜ ja 2008/90/EÜ ning määrust (EÜ) nr 178/2002 vastavalt muuta.

- (32) Käesoleva määrusega asendatakse otsuse 2009/470/EÜ sätted. Lisaks asendatakse käesoleva määrusega järgmised sätted: direktiivi 2000/29/EÜ artikli 13c lõige 5 ja artiklid 22–26, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks)²³ artikkel 66, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määruse (EÜ) nr 396/2005 (taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta)²⁴ artiklid 36 ja 37, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ (millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks)²⁵ artikkel 22 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määruse (EÜ) 1107/2009/EÜ (taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta)²⁶ artikkel 76. Direktiivi 2000/29/EÜ, määruseid (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, direktiivi 2009/128/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1107/2009 tuleks seepärast vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

²³ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.

²⁴ ELT L 70, 16.3.2005, lk 1.

²⁵ ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.

²⁶ ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.

I JAOTIS ÜLDSÄTTED

I PEATÜKK: REGULEERIMISESE, REGULEERIMISALA JA EESMÄRGID

Artikkel 1 *Reguleerimisese ja reguleerimisala*

Käesoleva määrusega nähakse ette sätted Euroopa Liidu üldeelarve kulude haldamiseks valdkondades, mis on hõlmatud liidu eeskirjadega:

- (a) mis käsitlevad toitu ja toiduohutust kõikides toidu tootmis-, töötlemis-, turustamis- ja kõrvaldamisetappides, sealhulgas eeskirjad, mille eesmärk on tagada õiglased kaubandustavad ja kaitsta tarbijate huve ja tarbijateavet, aga ka toiduga kokkupuutuvate materjalide ja esemete tootmist ja kasutamist;
- (b) mis käsitlevad sööta ja söödaohutust kõikides sööda tootmis-, töötlemis-, turustamis- ja kõrvaldamisetappides, sealhulgas eeskirjad, mille eesmärk on tagada õiglased kaubandustavad ja kaitsta tarbijate huve ja tarbijateavet;
- (c) millega kehtestatakse loomade tervisenõuded;
- (d) millega kehtestatakse loomade heaolunõuded;
- (e) mis käsitlevad taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide (edaspidi „taimekahjustajad”) vastaseid kaitsemeetmeid, mis on määratletud direktiivis 2000/29/EÜ;
- (f) mis käsitlevad tootmist, mille eesmärk on turule laskmine, ja taimse paljundusmaterjali turule laskmist;
- (g) millega kehtestatakse taimekaitsevahendite turule laskmise ja pestitsiidide säästva kasutamise nõuded;
- (h) mille eesmärk on loomsetest kõrvalsaadustest ja loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodetest rahva- ja loomatervisele tulenevate riskide ennetamine ja minimeerimine;
- (i) mis käsitlevad geneetiliselt muundatud organismide tahtlikku keskkonda viimist
- (j) mis käsitlevad intellektuaalomandi õiguse kaitset seoses taimesortide ja taimede geneetiliste ressursside säilitamise ja vahetamisega.

Artikkel 2 *Eesmärgid*

1. Artiklis 1 osutatud kulude abil tuleb püüda täita järgmised eesmärgid:
 - a) üldeesmärk, s.o aidata tagada inimeste, loomade ja taimede tervise kõrge tase kogu toiduahelas ja asjaomastes valdkondades ning tarbijate ja keskkonna kõrgel tasemel kaitse, võimaldades samas liidu toidu- ja söödatööstusel tegutseda konkurentsivõimet ja töökohtade loomist soodustavates tingimustes;

- b) järgmised konkreetsed eesmärgid:
 - i) tagada kõrgel tasemel toiduohutus ning toidu tootmissüsteemide ohutus, aga ka muude selliste toodete ohutus, mis võivad toiduohutust mõjutada, ning muuta toidutööstus samas säästlikumaks;
 - ii) parandada liidus loomade tervislikku seisundit ja nende heaolu;
 - iii) lisa aidata kaasa liidus sisenenud taimekahjustajate õigeaegsele avastamisele ja nende hävitamisele;
 - iv) muuta tõhusamaks, tulemuslikumaks ja usaldusväärsemaks ametlik kontroll ja muud toimingud, mille eesmärk on tagada artiklis 1 osutatud liidu eeskirjade mõjus rakendamine ja nendele vastavus.

2. Selleks et hinnata lõike 1 punktis b nimetatud konkreetsete eesmärkide täitmist, kasutatakse järgmiseid näitajaid:

- a) lõike 1 punkti b alapunktis i nimetatud konkreetse eesmärgi puhul: toiduohutuse või zoonoosidega seotud haigusjuhtumite arvu vähenemine liidu elanikkonna hulgas;
- b) lõike 1 punkti b alapunktis ii nimetatud konkreetse eesmärgi puhul:
 - i) selliste liikmesriikide või nende piirkondade arvu suurenemine, mis on vabad loomataudidest, millega seoses antakse rahalist toetust;
 - ii) selliste haigestumuse näitajate nagu esmahaigestumus, levimus ja haiguspuhangute arv, üldine vähenemine;
- c) lõike 1 punkti b alapunktis iii nimetatud konkreetse eesmärgi puhul:
 - i) taimekahjustajate uuringute ulatus liidu territooriumil, eelkõige selliste taimekahjustajate uuringud, mida teadaolevalt liidu territooriumil ei leidu, ja taimekahjustajad, mida peetakse liidu territooriumi jaoks kõige ohtlikemaks;
 - ii) selliste taimekahjustajate hävitamiseks kulunud aeg ja hävitamise tulemuslikkus;
- d) lõike 1 punkti b alapunktis iv nimetatud konkreetse eesmärgi puhul: selliste kontrollide tulemuste paranemine, mida komisjoni eksperdid on teinud liikmesriikide teatavates probleemsetes piirkondades ja millest nad on teada andnud.

II PEATÜKK

RAHASTAMISVIISID JA ÜLDISED FINANTSSÄTTED

Artikkel 3 *Rahastamisviisid*

- 1. Artiklis 1 osutatud kulusid rahastab liit kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.
- 2. Liikmesriikide pädevatele asutustele toetuste määramisel käsitatakse neid kindlaksmääratud toetusesaajatena määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 128 lõike 1 tähenduses. Kõnealuseid toetusi võib anda ilma konkursikutseta.

3. Käesolevas määruses osutatud meetmetele antav liidu rahaline toetus võib endast kujutada ka vabatahtlikke makseid rahvusvahelistele organisatsioonidele, mis tegutsevad artiklis 1 osutatud eeskirjadega hõlmatud valdkonnas ja mille liige Euroopa Liit on või mille töös ta osaleb.

Artikkel 4 *Eelarve*

1. Ilma et see piiraks artikli 5 kohaldamist, on ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 artiklis 1 osutatud kulude piirmäär jooksevhindades 1 891,936 miljonit eurot.
2. Lõikes 1 nimetatud piirmäär võib hõlmata ka kulusid, mis on seotud ettevalmistava, jälgimis-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistegevusega, mida on vaja artiklis 1 nimetatud kulude haldamiseks ja nende eesmärkide saavutamiseks, eelkõige uuringute, ekspertidega kohtumiste ja andmetöötluseks ja -vahetuseks kasutatavate IT võrkudega seotud kulud ning kõik muud kõnealuste kulude haldamisest komisjonile tekkivad tehnilise ja haldusabi andmisega seotud kulud.
3. Piirmäär võib hõlmata ka tehnilise ja haldusabi andmisega seotud kulusid, mida on vaja selleks, et tagada üleminek enne käesoleva määruse jõustumist vastu võetud meetmetelt pärast selle jõustumist vastu võetavatele meetmetele. Vajaduse korral võib assigneeringu nende kulude katmiseks kajastada eelarves ka pärast 2020. aastat, et võimaldada selliste meetmete juhtimist, mida ei ole 31. detsembriks 2020 veel lõpule viidud.

Artikkel 5 *Põllumajandussektori kriisiabireservi kasutamine*

II jaotise I peatüki 1. jaoga ja II peatüki 1. jaoga hõlmatud kriisilukordades võetavate meetmete rahaline toetamine liidu poolt võib toimuda ka kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr XXX/201X (ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja järelevalve kohta) artikli 4 lõike 2 punktiga e.

Artikkel 6 *Toetuste maksimummäärad ja miinimumsumma*

1. Kui liidu rahalist toetust antakse toetusena, ei tohi see ületada 50 % rahastamiskõlblikest kuludest.
2. Lõikes 1 osutatud maksimummäära võib tõsta 75 %-ni rahastamiskõlblikest kuludest
 - a) selliste piiriüleste meetmete puhul, mida viivad ellu vähemalt kaks liikmesriiki ja mille eesmärk on taimekahjustajate või loomataudide tõrje või likvideerimine;
 - b) selliste liikmesriikide puhul, mille kogurahvatulu elaniku kohta on Eurostati viimaste andmete alusel alla 90 % liidu keskmisest.
3. Lõikes 1 osutatud maksimummäära võib tõsta 100 %-ni rahastamiskõlblikest kuludest, kui liidu toetust saavad meetmed
 - a) on seotud liidu jaoks tõsiste tervisriskide kontrolliga;
 - b) on liidu jaoks eriti olulised ülesanded, mida komisjon on artikli 35 lõike 1 kohaselt vastu võetud tööprogrammis selgelt tunnustanud; või

- c) neid rakendatakse kolmandates riikides.
4. Toetuse miinimumsumma on 50 000 eurot.

II JAOTIS FINANTSSÄTTED

I PEATÜKK: LOOMATERVIS

1. JAGU ERAKORRALISED MEETMED

Artikkel 7

Rahastamiskõlblikud meetmed

1. Liikmesriikidele võib anda toetusi, mille maksimummäärad on sätestatud artikli 6 lõigetes 1, 2 ja 3, meetme jaoks, mis on võetud, kui kinnitust on leidnud mõne artikli 8 kohaselt loetletud loomataudi esinemine, tingimusel et meetmeid kohaldata viivitamata ja järgiti asjakohaste liidu õigusaktide kohaldatavaid sätteid.
2. liikmesriikidele võib toetusi anda, kui kinnitust on leidnud mõne artikli 8 kohaselt loetletud loomataudi esinemine ja vähemalt kaks liikmesriiki teevad epideemia tõrjeks tihedat koostööd.
3. Liikmesriikidele, kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele võib anda toetusi kaitsemeetmete jaoks, mis on võetud olukorras, kus mõni artiklite 8 või 11 kohaselt loetletud loomataudidest või zoonoosidest esineb või levib kolmandas riigis või liikmesriigis ja ohustab otseselt liidu terviseolukorda.
4. Liikmesriikidele võib toetusi anda, kui komisjon otsustab liikmesriigi taotlusel, et liikmesriigid peaksid sisse seadma biopreparaatide varud, mis on ette nähtud artiklite 8 või 11 kohaselt loetletud loomataudide või zoonooside tõrjeks.
5. Liidu rahalist toetust võib anda biopreparaatide varude või vaktsiinidooside hankimiseks, kui mõne artiklite 8 või 11 kohaselt loetletud loomataudi või zoonoosi esinemine või levik kolmandas riigis või liikmesriigis võib liitu ohustada.

Artikkel 8

Loomataudide loetelu

1. Komisjon kehtestab rakendusaktiga artikli 7 alusel rahastamiskõlblike loomataudide loetelu. See loetelu sisaldab otsuse 2009/470/EÜ artikli 3 lõikes 1, artikli 4 lõikes 1, artikli 6 lõikes 2 ja artikli 14 lõikes 1 osutatud loomataude. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 39 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.
2. Komisjon võib rakendusaktidega muuta lõike 1 kohaselt kehtestatud loomataudide loetelu, võttes arvesse loomataude, millest tuleb direktiivi 82/894/EMÜ kohaselt teatada, ja taude, mis tõenäoliselt kujutavad endast liidule uut ohtu, sest neil on suur mõju
 - (a) inimeste tervisele;
 - (b) loomade tervisele või heaolule; või

- (c) põllumajandus- või vesiviljelustoodangule või nendega seotud majandussektoritele.

Kõnealused rakendusaktid tuleb vastu võtta kooskõlas käesoleva määruse artikli 39 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 9

Rahastamiskõlblikud kulud

1. Järgmised kulud, mis liikmesriigid on kandnud artikli 7 lõikes 1 osutatud meetmete võtmisel, võivad kõnealuse lõike kohaselt olla rahastamiskõlblikud:
 - (a) kulud, mis tulenevad tapetud või hukatud loomade väärtuse hüvitamisest omanikele, loomade tapmisele või hukkamisele vahetult eelnenud turuväärtuse piires;
 - (b) kulud, mis tulenevad hävitatud loomsete toodete väärtuse hüvitamisest omanikele, toodete hävitamisele vahetult eelnenud turuväärtuse piires;
 - (c) kulud, mis tulenevad põllumajandusettevõtete ja seadmete puhastamisest, desinfektatsioonist või desinfitseerimisest;
 - (d) kulud, mis tulenevad saastunud sööda hävitamisest, ja kui saastunud seadmeid ei ole võimalik desinfitseerida, ka nende hävitamisest;
 - (e) kulud, mis tulenevad vaktsiinide ostmisest ja kasutamisest, kui komisjon on teinud vastava otsuse või andnud vastava heakskiidu;
 - (f) kulud, mis tulenevad rümpade võimalikust transpordist töötlemisettevõttesse;
 - (g) nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel kõik taudi likvideerimise jaoks olulised kulud vastavalt käesoleva määruse artikli 35 lõikes 3 osutatud rahastamisotsusele.
2. Kulud on määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 130 lõikes 1 osutatud erandjuhtude korral rahastamiskõlblikud alates päevast, kui liikmesriigid teatasid komisjonile taudi esinemisest.

Pärast liikmesriikide esitatud maksetaotluste hindamist võtab komisjon asjakohased eelarvelised kulukohustused ja teeb rahastamiskõlblike kuludega seotud väljamakse.

2. JAGU

LOOMATAUDIDE JA ZOONOOSIDE LIKVIDEERIMISE, TÕRJE JA SEIRE PROGRAMMID

Artikkel 10

Rahastamiskõlblikud programmid

Toetusi võib anda liikmesriikide ühe- või mitmeaastastele programmidele, mille eesmärk on artikli 11 kohaselt loetletud loomataudide ja zoonooside likvideerimine, tõrje ja seire (edaspidi „riiklikud programmid”).

Artikkel 11

Loomataudide ja zoonooside loetelu

1. Komisjon kehtestab rakendusaktiga artikli 10 alusel rahastamiskõlblike loomataudide ja zoonooside loetelu. Loetelu sisaldab otsuse 2009/470/EÜ I lisas loetletud

loomataude ja zoonooside. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 39 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. Komisjon võib rakendusaktidega lõike 1 kohaselt kehtestatud loetelu muuta, võttes arvesse
- (a) olukorda, mis on seotud kariloomade kasvatusel ja kaubandusel olulist mõju avaldavate loomataudidega;
 - (b) inimeste tervist ohustavate zoonooside levikut; või
 - (c) uusi teadmisi teaduses, sealhulgas epidemioloogias.

Need rakendusaktid võetakse vastu käesoleva määruse artikli 39 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 12 *Rahastamiskõlblikud kulud*

Järgmised kulud, mis liikmesriigid on kandnud riiklike programmide rakendamisel, võivad artikli 10 kohaselt olla rahastamiskõlblikud:

- (a) loomadelt proovide võtmisega seotud kulud;
- (b) katsetega seotud kulud tingimusel, et need piirduvad järgmisega:
 - i) testikomplektide, reaktiivide ning identifitseeritavate ja just laborikatseteks kasutatud tarvikutega seotud kuludega;
 - ii) katsete tegemises otseselt osalenud personali kuludega, olenemata personali staatusest;
- (c) kulud, mis tulenevad riikliku programmi raames tapetud või hukatud loomade väärtuse hüvitamisest omanikele, tapmisele või hukkamisele vahetult eelnenud turuväärtuse piires;
- (d) kulud, mis tulenevad hävitatud loomsete toodete väärtuse hüvitamisest omanikele, toodete hävitamisele vahetult eelnenud turuväärtuse piires;
- (e) programmi raames loomade jaoks kasutatud vaktsiinidooside või vaktsiinide ja peibutussöötade ostmise ja säilitamisega seotud kulud;
- (f) koduloomade kaitsesüstimine vaktsiinidoosidega;
- (g) metsloomade jaoks ettenähtud vaktsiinide ja peibutussöötade jaotamiskulud;
- (h) kulud, mis tulenevad põllumajandusettevõtete ja seadmete puhastamisest, desinfitseerimisest või desinfektatsioonist ning mis põhinevad patogeeni epidemioloogial ja tunnustel;
- (i) nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel kulud, mis on kantud muude vajalike meetmete elluviimisel kui punktides a–h osutatud meetmed, tingimusel, et need meetmed on sätestatud artikli 14 lõikes 2 osutatud toetuse andmise otsuses;

Esimese lõigu punkti c kohaldamiseks lahutatakse hüvitisest loomade võimalik jääkväärtus.

Esimese lõigu punkti d kohaldamiseks lahutatakse hüvitisest kuumtöödeldud, kuid inkubeerimata munade jääkväärtus.

Artikkel 13

Riiklike programmide sisu ja esitamise kord

1. Hiljemalt iga aasta 31. maiks esitavad liikmesriigid komisjonile järgmisel aastal algavad riiklikud programmid, millele nad soovivad saada liidu rahalist toetust.
Pärast 31. maid esitatud riiklikud programmid ei ole järgmise aasta jaoks rahastamiskõlblikud.
2. Riiklik programm peab sisaldama vähemalt järgmist:
 - a) programmi alguskuupäevale eelnenud loomataudi või zoonoosi epidemioloogilise olukorra kirjeldus;
 - b) nende geograafiliste ja halduspiirkondade kirjeldus ja piiritlemine, kus programmi kohaldatakse;
 - c) kava kestus;
 - d) rakendatavad meetmed;
 - e) hinnanguline eelarve;
 - f) kava lõpetamise kuupäevaks saavutatavad eesmärgid ja prognoositavad tulemused;
 - g) kava eesmärkide saavutamise hindamiseks sobivad näitajad.Igas riiklikus mitmeaastases programmis tuleb iga aasta kohta, mida programm hõlmab, esitada esimese lõigu punktides a–g osutatud teave.
3. Juhul kui mõne artikli 11 kohaselt loetletud loomataudi või zoonoosi esinemine või levik ohustab tõenäoliselt liidu terviseolukorda, võivad liikmesriigid selleks, et kaitsta liitu mõne kõnealuse loomataudi või zoonoosi sissetoomise eest, lisada riiklikesse programmidesse meetmed, mida tuleb rakendada naabruses asuvates kolmandates riikides koostöös asjaomaste riikide ametiasutustega.

Artikkel 14

Riiklike programmide hindamine ja heakskiitmine

1. Riiklikke programme tuleb hinnata, lähtudes prioriteetidest ja kriteeriumitest, mis on kindlaks määratud artikli 35 lõikes 1 osutatud ühe- või mitmeaastastes tööprogrammides või vajaduse korral käesoleva artikli lõikes 5 osutatud ühe- või mitmeaastastes suunistes.
2. Riiklikud üheaastased programmid ja nendega seotud toetused kiidetakse heaks iga aasta 31. jaanuariks toetuse andmise otsusega, mis on tehtud kõnealusel aastal 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini võetud meetmete ja kantud kulude kohta. Pärast artiklis 15 osutatud vahearuanete esitamist võib komisjon kõnealuseid otsuseid kogu rahastamiskõlblikkuse perioodi osas vajaduse korral muuta.
3. Riiklikud mitmeaastased programmid ja nendega seotud toetused kiidetakse heaks esimese rakendusaasta 31. jaanuariks toetuse andmise otsusega, mis on tehtud alates esimese rakendusaasta 1. jaanuarist kuni rakendamisperioodi lõpuni võetud meetmete ja kantud kulude kohta.
4. Juhul kui riiklik mitmeaastane programm kiidetakse lõike 3 kohaselt heaks, võib eelarvelised kulukohustused jaotada aastasteks osamakseteks. Kui eelarvelised kulukohustused jaotatakse aastasteks osamakseteks, võtab komisjon igal aastal

osamakse tegemisel arvesse kavade elluviimisel tehtud edusamme, hinnangulisi vajadusi ning olemasolevaid eelarvevahendeid.

5. Komisjon võib võtta vastu ühe- või mitmeaastaseid suuniseid, mis sisaldavad riiklike programmide hindamise jaoks veterinaarvaldkonna prioriteete ja kriteeriume.

Artikkel 15

Aruandlus

Liikmesriigid esitavad komisjonile iga heakskiidetud riikliku ühe- või mitmeaastase programmi kohta iga aasta 31. märtsiks eelmist aastat käsitleva põhjaliku tehnilise ja finantsaruande, mis peab muu hulgas sisaldama programmi tulemusi, mida on hinnatud artikli 13 lõike 2 punktis g osutatud näitajate alusel, ja üksikasjalikku arvestust kantud rahastamiskõlblike kulude kohta.

Lisaks esitavad liikmesriigid komisjonile iga aasta 31. juuliks iga heakskiidetud riikliku üheaastase programmi kohta tehnilised ja finantsvahearanded.

Artikkel 16

Maksed

Liikmesriik esitab komisjonile teatava aasta riikliku programmiga seotud maksetaotluse järgmise aasta 31. märtsiks.

Komisjon maksab rahastamiskõlblike kuludega seotud liidu rahalise toetuse pärast artiklis 15 osutatud aruannete nõuetekohast kontrollimist.

II PEATÜKK TAIMETERVIS

1. JAGU

ERAKORRALISED MEETMED

Artikkel 17

Rahastamiskõlblikud meetmed

1. Liikmesriikidele võib artiklis 18 sätestatud tingimustel anda toetusi, mille maksimummäärad on sätestatud artikli 6 lõigetes 1, 2 ja 3, järgmiste taimekahjustajate tõrjemeetme jaoks:
 - a) meetmed, mille eesmärk on taimekahjustajate likvideerimine saastunud alalt ja mida võtavad pädevad asutused kooskõlas direktiivi 2000/29/EÜ artikli 16 lõigetega 1 ja 2 või selle direktiivi artikli 16 lõike 3 kohaselt vastu võetud liidu meetmetega;
 - b) meetmed, mille eesmärk on takistada sellise taimekahjustaja levikut, mille tõrjeks on vastu võetud direktiivi 2000/29/EÜ artikli 16 lõike 3 kohased liidu meetmed taimekahjustaja leviku takistamiseks saastunud alal, kust taimekahjustajaid ei ole võimalik likvideerida, kui meetmed on olulised selleks, et kaitsta liitu kõnealuse taimekahjustaja edasise leviku eest. Nende meetmete eesmärk võib olla ainult kõnealuse taimekahjustaja hävitamine puhervööndist, kui selle esinemine on kõnealuses puhervööndis kindlaks tehtud;

- c) täiendavad kaitsemeetmed, mille eesmärk on takistada sellise taimekahjustaja levikut, mille hävitamiseks on vastu võetud direktiivi 2000/29/EÜ artikli 16 lõike 3 kohased liidu meetmed taimekahjustaja leviku takistamiseks saastunud alal, välja arvatud punktis a osutatud taimekahjustajate hävitamise meetmed ja punktis b osutatud leviku takistamise meetmed, kui meetmed on olulised selleks, et kaitsta liitu kõnealuse taimekahjustaja edasise leviku eest.
2. Lõikes 1 osutatud toetusi võib anda ka liikmesriikidele, mille territooriumil lõikes 1 osutatud taimekahjustajaid ei esine, kui meetmed on võetud kõnealuste taimekahjustajate sisenemise vastu selle liikmesriigi territooriumile, sest need taimekahjustajad esinevad vahetus naabruses asuvas liikmesriigis või kolmandas riigis.

Artikkel 18 *Tingimused*

Artiklis 17 osutatud meetmed võivad olla rahastamiskõlblikud tingimusel, et neid on kohaldatud viivitamatult, need vastavad liidu asjakohaste õigusaktide kohaldatavatele sätetele ning täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- (a) kavad on seotud direktiivi 2000/29/EÜ I lisa A osa I jaos ja II lisa A osa I jaos loetletud taimekahjustajatega;
- (b) kavad on hõlmatud komisjoni poolt vastavalt direktiivi 2000/29/EÜ artikli 16 lõikele 3 vastu võetud meetmega.

Esimese lõigu punktis b sätestatud tingimusele vastavate meetmete puhul ei hõlma toetus neid kulusid, mis on kantud pärast komisjoni poolt vastavalt direktiivi 2000/29/EÜ artikli 16 lõikele 3 vastu võetud meetmete aegumist.

Artikkel 19 *Rahastamiskõlblikud kulud*

1. Artikli 17 kohaseid toetusi võib anda järgmiste kulude jaoks, mida liikmesriigid on kandnud nimetatud artiklis osutatud meetmete võtmisel:
- (a) meetmetega otseselt seotud personali kulud, olenemata personali staatusest, samuti seadmete rentimise, tarvikute ja muu vajaliku materjali, töötlemisvahendite ja laboriuuringutega seotud kulud;
- (b) kolmandate isikutega meetmete osaliseks teostamiseks sõlmitud teenuslepingute kulud;
- (c) kulud seoses hüvitistega ettevõtjatele, kes tegelevad taimede, taimsete saaduste ja muude objektide hävitamise ja kõrvaldamisega ning valduste, maa, vee, mulla, kasvusubstraatide, rajatiste, masinate ja seadmete puhastamise ning desinfitseerimisega;
- (d) nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel kulud, mis on kantud muude kui punktides a kuni c osutatud vajalike meetmete võtmisel, tingimusel et need meetmed on kindlaks määratud artikli 35 lõikes 3 osutatud rahastamisotsuses.
2. Kulud on määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 130 lõikes 1 osutatud erandjuhtude korral rahastamiskõlblikud alates päevast, kui liikmesriigid teatasid komisjonile taimekahjustaja esinemisest.

Pärast liikmesriikide esitatud maksetaotluste hindamist võtab komisjon asjakohased eelarvelised kulukohustused ja teeb rahastamiskõlblike kuludega seotud väljamakse.

2. JAGU

TAIMEKAHJUSTAJATE ESINEMISEGA SEOTUD UURINGUKAVAD

Artikkel 20

Rahastamiskõlblikud uuringukavad

Liikmesriikidele võib anda toetusi ühe- ja mitmeaastaste uuringukavade jaoks, mida korraldatakse seoses taimekahjustajate esinemisega (edaspidi „uuringukavad”), tingimusel et need uuringukavad vastavad vähemalt ühele järgmistest tingimustest:

- (a) kavad on seotud direktiivi 2000/29/EÜ I lisa A osa I jaos ja II lisa A osa I jaos loetletud taimekahjustajatega;
- (b) kavad on hõlmatud komisjoni poolt vastavalt direktiivi 2000/29/EÜ artikli 16 lõikele 3 vastu võetud meetmega.

Esimese lõigu punktis a osutatud taimekahjustajatega seotud uuringukavad põhinevad nimetatud taimekahjustajate asjaomase liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal kodunemise ja levimise riski hindamisel ning nende kavade miinimumeesmärk on tegeleda taimekahjustajatega, mis kujutavad endast peamisi riske, ja peamiste taimeliikidega, mida kõnealused riskid mõjutavad.

Esimese lõigu punktis b sätestatud tingimusele vastavate meetmete puhul ei hõlma toetus neid kulusid, mis on kantud pärast komisjoni poolt vastavalt direktiivi 2000/29/EÜ artikli 16 lõikele 3 vastu võetud meetmete aegumist.

Artikkel 21

Rahastamiskõlblikud kulud

Artikli 20 kohaseid toetusi võib anda järgmiste kulude jaoks, mida liikmesriigid on kandnud nimetatud artiklis osutatud uuringukavade elluviimisel:

- (a) proovide võtmise kulud;
- (b) katsetega seotud kulud tingimusel, et need piirduvad järgmisega:
 - i) kulud, mis on seotud identifitseeritavate ja just nendeks katseteks kasutatud testikomplektide, reaktiivide ja tarvikutega;
 - ii) proovide võtmises ja katsete tegemises otseselt osalenud personali kulud, olenemata personali staatusest.
- (c) nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel kulud, mis on kantud muude kui punktides a ja b osutatud vajalike meetmete võtmisel, tingimusel et need meetmed on kindlaks määratud artikli 23 lõikes 2 osutatud toetuse andmise otsuses.

Artikkel 22

Uuringukavade sisu ja esitamise kord

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 31. maiks järgmisel aastal algavad uuringukavad, mille jaoks nad toetust taotleavad.
Pärast 31. maid esitatud uuringukavad ei ole järgmise aasta jaoks rahastamiskõlblikud.
2. Uuringukava peab sisaldama vähemalt järgmist:
 - (a) taimekahjustajad, keda kava hõlmab;

- (b) nende geograafiliste ja halduspiirkondade kirjeldus ja piiritlus, kus kava kohaldatakse, ning teave nende piirkondade olukorra kohta seoses asjaomaste taimekahjustajate esinemisega;
- (c) kava kestus;
- (d) taimekahjustajate ja taimede, taimsete saaduste ja muude asjaomaste objektidega seoses kavandatud visuaalsete kontrollide, proovivõttude ja katsete arv;
- (e) hinnanguline eelarve;
- (f) kava lõpetamise kuupäevaks saavutatavad eesmärgid ja prognoositavad tulemused;
- (g) kava eesmärkide saavutamise hindamiseks sobivad näitajad.

Igas mitmeaastases uuringukavas tuleb iga aasta kohta, mida kava hõlmab, esitada esimese lõigu punktides a–g osutatud teave.

Artikkel 23

Uuringukavade hindamine ja heakskiitmine

1. Uuringukavasid tuleb hinnata, lähtudes prioriteetides ja kriteeriumitest, mis on kindlaks määratud artikli 35 lõikes 1 osutatud ühe- või mitmeaastastes tööprogrammides või vajaduse korral käesoleva artikli lõikes 5 osutatud ühe- või mitmeaastastes suunistes.
2. Üheaastased uuringukavad ja nendega seotud toetused kiidetakse heaks iga aasta 31. jaanuariks toetuse andmise otsusega, mis on tehtud kõnealusel aastal 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini võetud meetmete ja kantud kulude kohta. Pärast artiklis 15 osutatud vahearuanne esitamist võib komisjon kõnealuseid otsuseid kogu rahastamiskõlblikkuse perioodi osas vajaduse korral muuta.
3. Mitmeaastased uuringukavad ja nendega seotud toetused kiidetakse heaks esimese rakendusaasta 31. jaanuariks toetuse andmise otsusega, mis on tehtud alates esimese rakendusaasta 1. jaanuarist kuni rakendamisperioodi lõpuni võetud meetmete kohta ja kantud kulude kohta.
4. Juhul kui mitmeaastane uuringukava kiidetakse lõike 3 kohaselt heaks, võib eelarvelised kulukohustused jaotada aastasteks osamakseteks. Kui eelarvelised kulukohustused jaotatakse aastasteks osamakseteks, võtab komisjon igal aastal osamakse tegemisel arvesse kavade elluviimisel tehtud edusamme, hinnangulisi vajadusi ning olemasolevaid eelarvevahendeid.
5. Komisjon võib võtta vastu fütosanitaariaalaseid prioriteete sisaldavad ühe- või mitmeaastased suunised, sealhulgas eelkõige seoses taimekahjustajatega, keda liidu territooriumil teadaolevalt ei leidu, ja taimekahjustajatega, keda peetakse liidu territooriumi jaoks kõige ohtlikumaks, ning uuringukavade hindamisel kasutatavad kriteeriumid.

Artikkel 24

Aruandlus ja maksed

Uuringukavade suhtes kohaldatakse artikleid 15 ja 16 *mutatis mutandis*.

3. JAGU

KAVAD TAIMEKAHJUSTAJATE TÕRJEKS LIIDU ÄÄREPOOLSEIMATES PIIRKONDADES

Artikkel 25

Rahastamiskõlblikud meetmed ja kulud

1. Liikmesriikidele võib anda toetusi kavade jaoks, mida nad viivad ellu taimekahjustajate tõrjeks liidu äärepoolseimates piirkondades, mis on loetletud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349, kooskõlas määruse (EL) nr 228/2013 artiklis 2 kindlaks määratud eesmärkidega (edaspidi „äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kavad“). Need toetused hõlmavad tegevust, mis on vajalik selleks, et tagada nimetatud piirkondades kehtivate taimekahjustajate tõrje eeskirjade õige rakendamine nendes piirkondades.
2. Liidu rahalist toetust võib anda järgmiste kulude jaoks, mida liikmesriigid on kandnud seoses äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kavadega:
 - (a) meetmete rakendamisega otseselt seotud personali kulud, olenemata personali staatusest, samuti seadmete rentimise, tarvikute ja töötlemisvahenditega seotud kulud;
 - (b) kolmandate isikutega meetmete osaliseks teostamiseks sõlmitud teenuslepingute kulud;
 - (c) proovide võtmise kulud;
 - (d) katsetega seotud kulud tingimusel, et need piirduvad järgmisega:
 - i) kulud, mis on seotud identifitseeritavate ja just nendeks katseteks kasutatud testikomplektide, reaktiivide ja tarvikutega;
 - ii) proovide võtmises ja katsete tegemises otseselt osalenud personali kulud, olenemata personali staatusest.

Artikkel 26

Äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kavade sisu ja esitamise kord

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 31. maiks järgmisel aastal algavad äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kavad, mille jaoks nad toetust taotleavad.

Äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kavad, mis esitatakse pärast 31. maid, ei ole järgmise aasta jaoks rahastamiskõlblikud.
2. Äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kava peab sisaldama vähemalt järgmist:
 - (a) taimekahjustajad, keda kava hõlmab;
 - (b) nende geograafiliste ja halduspiirkondade kirjeldus ja piiritlus, kus kava kohaldatakse, ning teave nende piirkondade olukorra kohta seoses asjaomaste taimekahjustajate esinemisega;
 - (c) piirkonna fütosanitaarse olukorra tehniline analüüs;
 - (d) kava kestus;
 - (e) kavaga seotud tegevus ning vajaduse korral taimekahjustajate ja taimede, taimsete saaduste ja muude asjaomaste objektidega seoses kavandatud visuaalsete kontrollide, proovivõttude ja katsete arv;

- (f) hinnanguline eelarve;
- (g) kava lõpetamise kuupäevaks saavutatavad eesmärgid ja prognoositavad tulemused;
- (h) kava eesmärkide saavutamise hindamiseks sobivad näitajad.

Igas mitmeaastases äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kavas tuleb iga aasta kohta, mida kava hõlmab, esitada esimese lõigu punktides a–h osutatud teave.

Artikkel 27

Äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kavade hindamine ja heakskiitmine

1. Äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kavasad tuleb hinnata, lähtudes prioriteetidest ja kriteeriumitest, mis on kindlaks määratud artikli 35 lõikes 1 osutatud ühe- või mitmeaastastes tööprogrammides.
2. Äärepoolseimatele piirkondadele suunatud üheaastased kavad ja nendega seotud toetused kiidetakse heaks iga aasta 31. jaanuariks toetuse andmise otsusega, mis on tehtud kõnealuse aasta 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini võetud meetmete ja kantud kulude kohta. Pärast artiklis 15 osutatud vahearuanete esitamist võib komisjon kõnealuseid otsuseid kogu rahastamiskõlblikkuse perioodi osas vajaduse korral muuta.
3. Äärepoolseimatele piirkondadele suunatud mitmeaastased kavad ja nendega seotud toetused kiidetakse heaks esimese rakendusaasta 31. jaanuariks toetuse andmise otsusega, mis on tehtud alates esimese rakendusaasta 1. jaanuarist kuni rakendamisperioodi lõpuni võetud meetmete ja kantud kulude kohta.
4. Juhul kui äärepoolseimatele piirkondadele suunatud uuringukava kiidetakse lõike 3 kohaselt heaks, võib eelarvelised kulukohustused jaotada aastasteks osamakseteks. Kui eelarvelised kulukohustused jaotatakse aastasteks osamakseteks, võtab komisjon igal aastal osamakse tegemisel arvesse kavade elluviimisel tehtud edusamme, hinnangulisi vajadusi ning olemasolevaid eelarvevahendeid.

Artikkel 28

Aruandlus ja maksed

Äärepoolseimatele piirkondadele suunatud kavade suhtes kohaldatakse artikleid 15 ja 16 *mutatis mutandis*.

III PEATÜKK

RAHALINE TOETUS AMETLIKU KONTROLLI JA MUUDE TOIMINGUTE JAOKS

Artikkel 29

Euroopa Liidu referentlaborid

1. Toetusi võib anda määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 32 osutatud Euroopa Liidu referentlaboritele selliste kulude jaoks, mida nad kannavad komisjoni poolt heaks kiidetud tööprogrammide elluviimisel.
2. Lõike 1 kohaseid toetusi võib anda järgmiste kulude jaoks:
 - (a) liidu referentlaborina tegutsevate laborite tegevuses otseselt osalenud personaliga seotud kulud, olenemata personali staatusest;
 - (b) tootmisvahenditega seotud kulud;
 - (c) tarvikutega seotud kulud;
 - (d) proovide saatmise, lähetuste, kohtumiste ja koolitustegevusega seotud kulud.

Artikkel 30

Väljaõpe

1. Liit võib rahastada ametliku kontrolli eest vastutavate pädevate asutuste personali väljaõpet, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 51, et töötada välja ühtlustatud lähenemisviis ametlikule kontrollile ja muudele ametlikele toimingutele, tagamaks inimeste, loomade ja taimede tervise kõrgetasemelise kaitse.
2. Komisjon töötab välja koolituskavad, määrates kindlaks sekkumise prioriteedid, milles lähtutakse kindlaks tehtud riskidest inimeste tervisele, loomade tervisele ja heaolule ning taimetervisele.
3. Liidu rahalise toetuse saamiseks, nagu on osutatud lõikes 1, tagavad pädevad asutused, et kõnealuses lõikes osutatud väljaõppe abil saadud teadmisi levitatakse vastavalt vajadusele ja kasutatakse asjakohaselt riiklikes koolituskavades.
4. Lõikes 1 osutatud rahalist toetust võib anda järgmiste kulude jaoks:
 - (a) koolitus- või vahetustegevuse korraldamise kulud;
 - (b) koolitusel osaleva pädevate asutuste personali reisi- ja majutuskulud.

Artikkel 31

Liikmesriikide eksperdid

Liidu rahalist toetust võib anda liikmesriikide ekspertide reisi- ja elamiskulude jaoks, kui komisjon määrab nad abiks oma ekspertidele vastavalt määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 45 lõikele 1 ja artikli 46 lõikele 1.

Artikkel 32

Koordineeritud kontrollikavad ja andmete kogumine

1. Liikmesriikidele võib anda toetusi kulude jaoks, mida nad on kandnud määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklis 53 osutatud koordineeritud kontrollikavade elluviimisel ja andmete kogumisel.
2. Rahastamiskõlblikud võivad olla järgmised kulud:
 - (a) laboriuuringute kulud;
 - (b) ametliku kontrolli ja andmete kogumise jaoks vajalike seadmetega seotud kulud.

IV PEATÜKK MUUD MEETMED

Artikkel 33

Teabesüsteemid

1. Liit rahastab selliste andmebaaside ja elektrooniliste teabehaldussüsteemide loomist ja käiguhoidmist, mida on vaja artiklis 1 osutatud eeskirjade tõhusaks rakendamiseks ja mida haldab komisjon.
2. Liidu rahalist abi võib anda kolmandate isikute, sealhulgas rahvusvaheliste organisatsioonide andmebaaside ja elektrooniliste teabehaldussüsteemide kasutuselevõtuks ja haldamiseks, tingimusel et:
 - (a) on tõendatud nende vahendite lisaväärtus liidu jaoks tervikuna ja need on kättesaadavad kõikidele huvitatud kasutajatele kogu liidus; ning
 - (b) need vahendid on vajalikud artiklis 1 osutatud eeskirjade tõhusaks rakendamiseks.

Artikkel 34

Eeskirjade rakendamine ja kohandamine

1. Liit võib rahastada tehnilist ja teaduslikku tööd, sealhulgas uuringuid ja koordineerimistegevust, mis on vajalik selleks, et tagada artiklis 1 osutatud eeskirjade õige rakendamine ning nende kohandamine vastavalt teaduse, tehnika ja ühiskonna arengule.

Liidu rahalist toetust võib anda ka liikmesriikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele, kes tegutsevad artiklis 1 osutatud valdkondades ja kelle tegevus toetab artiklis 1 osutatud eeskirjade väljatöötamist ja rakendamist.
2. Toetusi võib anda ühe või mitme liikmesriigi korraldatavatele projektidele, mille eesmärk on suurendada ametliku kontrolli tõhusust uuenduslike võtete ja tavade abil.
3. Liidu rahalist toetust võib anda ka sellistele teabega ja teadlikkuse suurendamisega seotud algatustele, mille eesmärk on tagada artiklis 1 osutatud eeskirjade parem, nõuetekohane ja püsiv rakendamine.

III JAOTIS

PROGRAMMIDE KOOSTAMINE, RAKENDAMINE JA KONTROLL

Artikkel 35 *Tööprogrammid*

1. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu ühised või eraldi ühe- või mitmeaastased tööprogrammid II jaotises, välja arvatud I peatüki 1. jaos ja II peatüki 1. jaos osutatud meetmete rakendamiseks. Need rakendusaktid võetakse vastu artikli 39 lõikes 3 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.
2. Lõikes 1 osutatud tööprogrammides määratakse kindlaks taotletav eesmärk, oodatavad tulemused, rakendamise viis ja kogumaksumus. Samuti esitatakse neis rahastatavate meetmete kirjeldus, igale meetmele eraldatud summa ja rakendamise orienteeruv ajakava. Toetuste kohta on tööprogrammides esitatud prioriteedid, põhilised hindamiskriteeriumid ja rahastamise määr.
3. II jaotise I peatüki 1. jaos ja II jaotise II peatüki 1. jaos osutatud meetmete rakendamiseks või juhul, kui on vaja reageerida ettenägematutele arengusuundadele, võtab komisjon vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 84 lõikele 2 vastu *ad hoc* rahastamisotsused.

Artikkel 36 *Komisjoni kohapealsed kontrollid*

Komisjon võib korraldada liikmesriikides ja toetusesaajate valdustes kohapealseid kontrole, eelkõige selleks, et kontrollida järgmist:

- (a) liidu rahalist toetust saavate meetmete tõhus rakendamine;
- (b) haldustavade vastavus liidu eeskirjadele;
- (c) nõutavate tõendavate dokumentide olemasolu ja nende vastavus liidu toetust saavatele meetmetele.

Artikkel 37 *Juurdepääs teabele*

Liikmesriigid ja toetusesaajad teevad komisjonile kättesaadavaks kogu meetmete rakendamise kontrollimiseks vajaliku teabe ja võtavad kõik vajalikud meetmed, et lihtsustada kontrolli, sealhulgas kohapealseid kontrole, mida komisjon peab vajalikuks liidu rahastamise haldamise raames teha.

Artikkel 38 *Liidu finantshuvide kaitse*

1. Komisjon astub vajalikke samme tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastase ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja juhul, kui avastatakse rikkumine, alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate karistustega.

2. Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, rakendusasutusi, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda on käesoleva määruse alusel rahastatud liidu vahenditest.

Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) antakse volitus korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrollid, mis peavad toimuma nõukogu määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96²⁷ sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korrupsiooni või mis tahes muud ebaseaduslikku tegevust, mis kahjustab liidu finantshuve.

Ilma et see piiraks esimese ja teise lõigu kohaldamist, antakse kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud koostöölepingutega, toetuslepingutega ja toetuse määramise otsustega, samuti käesoleva määruse rakendamise tulenevate lepingutega komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile selgesõnaliselt õigus selliseks auditeerimiseks ja kohapealseks kontrolliks.

²⁷ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

IV JAOTIS

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 39 *Komiteemenetlus*

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 kohaselt moodustatud alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse kaudu, siis lõpetatakse kõnealune menetlus ilma tulemuseta juhul, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul otsustab nii komitee eesistuja või nõutakse seda komitee liikmete lihthälteenamusega.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
Kui komitee arvamus tuleb saada kirjaliku menetluse kaudu, siis lõpetatakse kõnealune menetlus ilma tulemuseta juhul, kui arvamuse esitamise tähtaja jooksul otsustab nii komitee eesistuja või nõutakse seda komitee liikmete lihthälteenamusega.

Artikkel 40 *Hindamine*

1. Komisjon koostab 31. detsembriks 2018 hindamisaruande II jaotise I ja II peatükis ning III peatüki artiklites 29 ja 30 osutatud meetmetega seotud, artikli 2 lõikes 1 kindlaks määratud eesmärkide saavutamise kohta (tulemused ja mõju), käsitledes vahendite kasutamise tõhusust ja selle lisaväärtust liidu tasandil. Hindamisel vaadeldakse ka lihtsustamisvõimalusi, kõikide eesmärkide pidevat asjakohasust ning meetmete osatähtsust aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvuga seotud liidu prioriteetide rakendamisel. Komisjon võtab arvesse varasemate meetmete pikaajalise mõju hindamise tulemusi.
2. 30. juuniks 2022 teostab komisjon tihedas koostöös liikmesriikidega lõikes 1 osutatud meetmete järelhindamise. Lõikes 1 nimetatud meetmete järelhindamise käigus kontrollitakse artiklis 1 osutatud kulude tõhusust ja mõju.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud hindamisel võetakse arvesse tehtud edusamme, lähtudes artikli 2 lõikes 2 nimetatud näitajatest.
4. Komisjon edastab lõigetes 1 ja 2 osutatud hindamise tulemused Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Artikkel 41 *Teave, teabevahetus ja avalikustamine*

4. Toetusesaajad ja asjaomased liikmesriigid tagavad vajaduse korral, et käesoleva määruse alusel antud rahaline toetus avalikustatakse piisaval määral, et teavitada üldsust liidu rollist meetmete rahastamisel.
5. Komisjon võtab seoses rahastatud meetmete ja tulemustega teavitamis- ja teabevahetusmeetmeid. Käesoleva määruse alusel toimuvale teabevahetusele

eraldatud eelarvest kaetakse ka liidu poliitilisi prioriteete hõlmav institutsiooniline teabevahetus.

Artikkel 42

Kehtetuks tunnistamine

1. Otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ tunnistatakse kehtetuks.
2. Viiteid otsustele 66/399/EMÜ ja 76/894/EMÜ käsitatakse viidetena määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõikele 1.

Artikkel 43

Üleminekusätted

Loomataudide ja zoonooside likvideerimise, tõrje ja seire 2013. aasta riiklike programmide suhtes, mida rahastab liit otsuse 2009/470/EÜ artiklis 27 sätestatud finantsmeetme alusel, kohaldatakse jätkuvalt nimetatud artikli lõikeid 7 ja 8.

Artikkel 44

Direktiivi 98/56/EÜ muutmine

Direktiivi 98/56/EÜ²⁸ muudetakse järgmiselt.

Artikli 17 lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 kohaselt moodustatud alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.”

Artikli 18 lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 kohaselt moodustatud alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.”

Artikkel 45

Direktiivi 2000/29/EÜ muutmine

Direktiivi 2000/29/EÜ muudetakse järgmiselt:

- (1) Jäetakse välja artikli 13c lõige 5.
- (2) Jäetakse välja artiklid 22–26.

Artikkel 46

Määruse (EÜ) nr 178/2002 muutmine

1. Määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjoni abistab alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee, edaspidi „komitee”. Kõnealune komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses²⁹. Kõigi asjakohaste küsimustega tegelemiseks on komitee jaotatud sektiioonideks.”

²⁸ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

²⁹ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

2. Kõiki liidu õigusaktides olevaid viiteid alalisele toiduahela ja loomatervishoiu komiteele käsitatakse viidetena määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõikes 1 osutatud komiteele.

Artikkel 47
Määruse (EÜ) nr 882/2004 muutmine

Määruse (EÜ) nr 882/2004 artikkel 66 jäetakse välja.

Artikkel 48
Määruse (EÜ) nr 396/2005 muutmine

Jäetakse välja määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklid 36 ja 37.

Artikkel 49
Direktiivi 2008/90/EÜ muutmine

Direktiivi 2008/90/EÜ artikli 19 lõige 1 asendatakse järgmisega:

- „1. Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 kohaselt moodustatud alaline taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee. Kõnealune komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.”

Artikkel 50
Direktiivi 2009/128/EÜ muutmine

Jäetakse välja direktiivi 2009/128/EÜ artikkel 22.

Artikkel 51
Määruse (EÜ) nr 1107/2009 muutmine

Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikkel 76 jäetakse välja.

Artikkel 52
Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.
Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
 - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
 - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta (edaspidi „toidu ja söödaga seotud kulud”)

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile³⁰

17 04 Toiduohutus, loomade tervishoid, loomade heaolu ja taimetervis

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

- Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**
- Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**³¹
- Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**
- Ettepanek/algatus käsitleb **ümbesuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Käesoleva määrusega hõlmatud kulude eesmärk on aidata tagada inimeste, loomade ja taimede tervise kõrgel tasemel kaitse toiduahelas ja asjaomastes valdkondades ning tarbijate ja keskkonna kõrgel tasemel kaitse ning võimaldada samas liidu toidutööstusel tegutseda konkurentsivõimel ja töökohtade loomist soodustavates tingimustes.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärk nr 1
Aidata kaasa toidu, toidu tootmissüsteemide ja muude toiduohutust mõjutada võivate toodete kõrgel tasemel ohutuse tagamisele ning muuta toidu tootmine samas jätkusuutlikumaks.

Erieesmärk nr 2
Parandada loomade tervislikku seisundit liidus ja toetada nende heaolu edendamist.

Erieesmärk nr 3
Aidata kaasa liitu sisenenud taimekahjustajate õigeaegsele avastamisele ja nende hävitamisele.

Erieesmärk nr 4
Muuta tõhusamaks, tulemuslikumaks ja usaldusväärsemaks ametlik kontroll ja muud toimingud, mille eesmärk on tagada toidu ja söödaga seotud kulusid käsitlevas määruses osutatud liidu eeskirjade mõjus rakendamine ja nende vastavus.

³⁰ ABM – tegevuspõhine juhtimine – ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

³¹ Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktile a või b.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Ajavahemikuks 2007–2013 kindlaksmääratud finantsraamistik mõjutab peamiselt liikmesriike ja nende pädevaid asutusi, kuna need on rahalise toetuse peamised saajad. Kaudne mõju avaldub ka sidusrühmadele, nagu esmased tootjad (põllumajandusettevõtjad jt), muud ettevõtjad ja veterinaararstid, kuid see mõju on teisejärguline. Selline olukord jääb kestma ka ajavahemikku 2014–2020 hõlmava määruse eelnõu kohaselt.

Oodatav üldtulemus on, et ELi kaasrahastamise abil:

- loomataudide puhangud ja taimekahjustajad likvideeritakse kiiremini;
- hoitakse ära loomataudide ja taimekahjustajate esinemine;
- kohaldatakse toidu- ja söödaohutust käsitlevaid ELi õigusakte kogu ELis ühetaolisemalt.

Peale selle aitavad eespool esitatud asjaolud muuta siseturu toimimist ja pääsu kolmandate riikide turgudele sujuvamaks, millel võib omakorda olla positiivne mõju ELi tööhõivele.

Tulemus- ja mõjunäitajad

Eesmärk 1: Aidata kaasa toidu, toidu tootmissüsteemide ja muude toiduohutust mõjutada võivate toodete kõrgel tasemel ohutuse tagamisele ning muuta toidu tootmine samas jätkusuutlikumaks.

Nimetatud eesmärgi täitmist hinnatakse liidus inimeste hulgas toiduohutuse või zoonoosidega seotud haigusjuhtumite arvu vähenemise alusel.

Eesmärk 2: Parandada loomade tervislikku seisundit liidus ja toetada nende heaolu edendamist.

Nimetatud eesmärgi täitmise hindamisel võetakse aluseks selliste liikmesriikide või nende piirkondade arvu suurenemine, mis on vabad loomataudidest, millega seoses antakse rahalist toetust, ja selliste haigestumusnäitajate arvu vähenemine nagu esmahaigestumus, levimus ja haiguspuhangud.

Eesmärk 3: Aidata kaasa liitu sisenenud taimekahjustajate õigeaegsele avastamisele ja nende hävitamisele.

Nimetatud eesmärgi täitmise hindamisel võetakse aluseks järgmised näitajad:

- taimekahjustajate uuringute ulatus liidu territooriumil, eelkõige selliste taimekahjustajate uuringud, mida teadaolevalt liidu territooriumil ei leidu, ja taimekahjustajad, mida peetakse liidu territooriumi jaoks kõige ohtlikemaks; ning
- selliste taimekahjustajate hävitamiseks kulunud aeg ja hävitamise tulemuslikkus;

Eesmärk 4: Muuta ametlik kontroll ja muud toimingud, mille eesmärk on tagada määruse eelnõu artiklis 1 osutatud liidu eeskirjade mõjus rakendamine ja nendele vastavus, tõhusamaks, tulemuslikumaks ja usaldusväärsemaks.

Nimetatud eesmärgi täitmise hindamisel võetakse aluseks selliste kontrollide tulemuste paranemine, mida komisjoni eksperdid on teinud liikmesriikide teatavates probleemsetes piirkondades ja millest nad on teada andnud.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühivi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Erasektorit tuleb kaitsta taudide ja taimekahjustajate eriti kahjuliku mõju eest, sest see aitab kaasa ELi majandusekasvule ja töökohtade loomisele. Käesoleva määruse sätetega peaks toetama iga valdkonna strateegilisi eesmärke, mida võetakse loomade, taimede ja taimse paljundusmaterjali hea tervisliku seisundi säilitamiseks ja ametliku kontrolli tegemiseks.

Määruse kohaselt toetatakse alates 2014. aastast jätkuvalt ka ELi meetmete rakendamist toidu- ja söödastrateegiate valdkonnas. See toetub kehtivate õigusaktide abil saavutatud tulemustele ja käesolevale ettepanekule lisatud kiirendatud mõjuhinnangule.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Kooskõlas toidu- ja söödaohutuse põhimõttega „põllult toidulauale” on käesoleva meetme eesmärk teha parandusi kogu toiduahelas. Kõnealune sektor on ELi tasandil ühtlustatud ja liikmesriikide vahelise kaubanduse maht selles sektoris on märkimisväärne. ELi toidu- ja joogitööstus on Euroopa suurim tootmisharu, mille käive 2009. aastal oli 954 miljardit eurot. See ekspordib kolmandatesse riikidesse ligikaudu 54 miljardi euro väärtuses toidu- ja joogitooteid, selle osakaal positiivses kaubandusbilansis on ligikaudu 10 miljardit eurot ja see annab tööd ligikaudu 4,2 miljonile inimesele. (Allikas: Euroopa Liidu toiduaine- ja joogitööstuste konföderatsioon)

Ohtlike loomataudide ja taimehaiguste puhangud võivad põhjustada suuri otseseid kahjusid põllumajandussektorile ja tohutuid kaudseid kahjusid Euroopa majandusele. Sellised probleemid võivad kiiresti levida ühest liikmesriigist teise ja mõjutada kogu ELi turgu. Suuremas osas Euroopast hiljuti suuri kahjusid põhjustanud sinikeeltõbi on hea meeldetuletus sellest, et loomataudide puhangud on ettenägematud ja tõsiste tagajärgedega.

ELi sekkumise eesmärk on ennetavate meetmete ja kriisijuhtimise abil minimeerida taudide mõju inimeste ja loomade tervisele ja turgudele ning vähendada riske kogu toiduahelas.

EL annab toetust riiklikele programmidele, mille eesmärk on parandada loomade tervislikku seisundit või likvideerida taude, mis mõjutavad inimesi või mille esinemine võib kaasa tuua tõsised sotsiaalsed, majanduslikud või poliitilised tagajärjed. Likvideerimis-, seire- ja kontrolliprogramme on vaja selleks, et vähendada inimeste ja/või loomade terviseriskid vastuvõetavale tasemele. Tehakse ka selliste haiguste nagu lindude gripi ja transmissiivsete spongiossete entsefalopaatiate seiret, mis hõlmab kogu ELi.

Rahalist toetust (hädaolukordade fond) antakse ka erakorralistele meetmetele, et aidata liikmesriikidel toime tulla loomataudide põhjustatud kriisidega, ja loodud on vaktsiinipangad, milles hoitakse hädaolukordadeks vaktsiinivarusid.

Toetust antakse ka liikmesriikidele, kus on ilmnenud taimedele kahjulikud organismid, arvestades eelkõige asjaolu, et kaubandus liikmesriikide vahel ja muude riikidega on kasvanud. See mõjutab lisaks toidutööstusele ka tööstust üldiselt, sest mõned taimedele kahjulikud organismid võivad kahjustada puitu ja puidust pakkematerjale, nagu kaubaalused.

Lisaks toetatakse ka Euroopa Liidu referentlaborite võrku, et parandada valmisolekut ja pakkuda ELi tasandil teadusabi komisjonile ja liikmesriikidele. Sellega aidatakse kaasa diagnostikaalaste tavade ühtlustamisele ELi tasandil. Meetme alla kuuluvad ka töötajatele ja pädevatele asutustele mõeldud koolituskavad („Parem koolitus ohutuma toidu nimel”) nii ELis kui ka väljaspool ELi, et tagada ELi standardite nõuetekohane rakendamine.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Probleemid praeguse õigusraamistikuga on seotud peamiselt vajadusega muuta seda vastavalt sektori muutunud vajadustele, mis on kindlaks tehtud asjakohaste läbivaatamiste käigus. Nende vajadustega tuleks arvestada ka uutes õigusaktides olenemata sellest, kas kulused käsitlevad sätteid kehtestatakse valdkondlikes õigusaktides või koondatakse ühte horisontaalsesse õigusakti.

Põhjus nr 1: praegune õigusraamistik on liiga keerukas

Kuna praegu on toetuse määrad ebaselged, teeb see liikmesriikidele kavandamise raskeks. Seega nähakse käesoleva määrusega ette kolm maksimummäära: 50, 75 ja 100 %. Rahastamismäär on 100 % vaktsiinide ostmiseks ja ELi referentlaborite rahastamiskõlblike kulude hüvitamiseks. 75 % määra kohaldatakse rahastamiskõlblike kulude suhtes liikmesriikides, kus kõige värskemate andmete põhjal on kogurahvatulu elaniku kohta alla 90 % liidu keskmisest; 50 % määra kohaldatakse muude rahastamiskõlblike kulude suhtes ja seda peetakse alates 2014. aastast põhimääraks.

Lisaks on mitmesugused finantssätted praegu esitatud mitmes eri õigusaktis. See probleem lahendatakse kõnealuste sätete koondamisega ühele õiguslikule alusele. Ettepanek kehtestada toetuste miinimumsummaks 50 000 eurot toetuse kohta lihtsustab kindlasti eelarve haldamist liikmesriikide haldusasutuste ja Euroopa institutsioonide jaoks.

Põhjus nr 2: Kehtivad finantsjuhtimise vahendid ei ole täielikud

Kehtivate finantssätetega ei ole ette nähtud selgeid ja kooskõlastatud eesmärke ja näitajaid.

Rahastamiskõlblike meetmete ja seonduvate kulude määratlus on ebaselge. 2012. aasta siseauditi aruandes soovitati muuta neid selgemaks ja lihtsamaks.

Kõik need asjaolud süvendavad veelgi raskemaks olukorra, kus süsteem on ülikeerukas ja vigade arv väga suur. Liikmesriikide esindajate seas korraldatud hiljutise uuringu käigus tehti kindlaks, et mitmeaastaste ja üheaastaste programmide kavandamise raamistikku peetakse koormavaks. Iga-aastane kavandamise tsükkel, mis hõlmab ettevalmistamist, hindamist, heakskiitmist, vastuvõtmist ja aruandlust, on väga ressursimahukas ja sellega kaasneb palju aastast aastasse korduvat tegevust.

1.5.4. *Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega*

On väga oluline, et praegu arutatav ettepanek oleks kooskõlas ka muude ELi poliitikastrateegiatega. Kõrgemal tasandil tähendab see strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide ja mitmeaastase finantsraamistiku toetamist. Veelgi olulisem võib olla, et finantsraamistik aitaks kaasa majanduse elavnemisele kaubanduse ja muu olulise majandustegevuse edendamise abil. Muudes valdkondades on tähtis, et sööda- ja toiduohutuse poliitikastrateegiatega toetatakse ja täiendatakse muid ELi poliitikastrateegiaid ega dubleeritaks või kahjustataks neid. See kehtib eelkõige põllumajandus- ja kaubandusvaldkonnas. Ühist põllumajanduspoliitikat käsitlevate uute ettepanekutega toetatakse sarnaseid üldeesmärke nagu praeguse asjaomase määruse eelnõuga, kuid neil on erinevad konkreetset eesmärgid ja nähakse ette teistsuguste vahendite kasutamine. Samuti on ülioluline, et eelnõuga jätkatakse Euroopa kaubanduse toetamist ning et järgitakse kooskõla kehtivate ja uute kaubanduseeskirjadega. Eraldi tuleb tähelepanu pöörata merepoliitikale, näiteks kui finantsraamistikuga toetatakse veeloami mõjutavate taudide ennetamist või likvideerimist. Lisaks peab arvestama ka keskkonnastrateegiate eesmärkidega, sest omavahel

on tihedalt seotud sellised koordineerimise seisukohalt olulised poliitikavaldkonnad nagu inimeste tervis, loomade heaolu jms.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

- Piiratud kestusega** ettepanek/algatus
 - Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku 1.1.2014–31.12.2020
 - Finantsmõju ajavahemikul 2014–2020 kulukohustuste assigneeringutele
- Piiramatu** kestusega ettepanek/algatus
 - rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
 - millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid³²

- Otsene tsentraliseeritud eelarve täitmine** komisjoni poolt
- Kaudne tsentraliseeritud eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:
 - rakendusametitele
 - ühenduste asutatud asutustele³³
 - riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele
 - isikutele, kellele on delegeeritud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on kindlaks määratud asjaomasel alusaktis finantsmääruse artikli 49 tähenduses
- Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega
- Detsentraliseeritud eelarve täitmine** koostöös kolmandate riikidega
- Eelarve täitmine ühiselt** rahvusvaheliste organisatsioonidega

Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.

Märkused

Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusamet: Komisjon on kooskõlas nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 58/2003, millega sätestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide³⁴ juhtimisega seotud ülesanded, usaldanud³⁵ Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusametile poliitikastrateegia „Parem koolitus ohutuma toidu nimel” (2007–2013) juhtimise ülesanded. Komisjon võib seega otsustada teha Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusametile ülesandeks juhtida programmi „Parem koolitus ohutuma toidu nimel” ka aastatel 2014–2020.

³² Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

³³ Määratletud finantsmääruse artiklis 185.

³⁴ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

³⁵ Komisjoni 9. septembri 2008. aasta otsus C(2008)4943.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Praegu haldab Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusamet programmiga „Parem kooolitus ohutuma toidu nimel” kaasnevaid kulusid. Kõiki ülejäänud kulusid haldab otseselt komisjon. Esitatud programmide analüüsimisele hakatakse pöörama rohkem tähelepanu; 2013. aasta veterinaarprogrammide suhtes kohaldata esimest korda välishindamist; seda põhimõtet arendatakse tulevastel aastatel veelgi. Praegu töötatakse välja tulemusnäitajaid, mis on kasulikud programmide edukuse hindamiseks.

2018. aasta lõpuks koostab komisjon hindamisaruande kõigi meetmete eesmärkide saavutamise (nii tulemuste kui ka mõju tasandil), ressursside kasutamise tõhususe ja nende Euroopa lisaväärtuse kohta, pidades silmas otsust nende meetmete uuendamise, muutmise või peatamise kohta. Hindamisel vaadeldakse ka lihtsustamisvõimalusi, kõikide eesmärkide pidevat asjakohasust ning meetmete osatähtsust aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvuga seotud liidu prioriteetide rakendamisel. Komisjon võtab arvesse varasemate meetmete pikaajalise mõju hindamise tulemusi.

Lisaks tehakse hiljemalt 2022. aasta keskpaiku järelhindamine.

Komisjon edastab hindamise tulemused koos oma kommentaaridega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Kindlakstehtud riskid

Enamik toetustest on adresseeritud liikmesriikidele.

Eelarve rakendamine hõlmab peamiselt järgmisi tegevusi.

Rakendusaktidega võetakse vastu ühised või eraldi üheaastased tööprogrammid rahalise toetuse andmiseks ametliku kontrolli ja muude toimingute jaoks. Kõnealustes üheaastastes tööprogrammides määratakse kindlaks taotletavad eesmärgid, oodatavad tulemused, rakendamismeetodid ja nendele ette nähtud kogusumma. Samuti esitatakse neis rahastatavate meetmete kirjeldus, igale meetmele eraldatud summa ja rakendamise orienteeruv ajakava. Toetuste jaoks on tööprogrammides esitatud prioriteetidid, põhilised hindamiskriteeriumid ja rahastamise määr.

Komisjon hindab talle looma- ja taimetervise valdkondade jaoks esitatud likvideerimis-, uuringu- ja seireprogramme hiljemalt iga aasta 30. jaanuariks, kiidab need heaks, järgides vajaduse korral asjakohaseid tingimusi, ja määrab kindlaks toetuse suuruse. Juhul kui kiidetakse heaks mitmeaastane programm, võib eelarvelised kulukohustused jaotada aastasteks osamakseteks. Kui eelarvelised kulukohustused jaotatakse aastasteks osamakseteks, võtab komisjon igal aastal osamakse tegemisel arvesse kavade elluviimisel tehtud edusamme, hinnangulisi vajadusi ning olemasolevaid eelarvevahendeid.

Looma- ja taimetervise valdkonnas erakorraliste meetmete rakendamiseks või vajaduse korral ettenägematutele sündmustele reageerimiseks võtab komisjon vastu *ad hoc* rahastamisotsuseid.

Peale selle sõlmitakse teenuslepinguid.

Peamised riskid on järgmised:

- ametliku kontrolli puhul puuduliku rakendamise risk, mis vähendab kaasrahastatavate meetmete tõhusust;
- toetuste ebatõhus või mittetulus kasutamine likvideerimisprogrammide ja erakorraliste meetmete puhul, sest tegelike rahastamiskõlblike kulude hüvitamine on keerukas ja lisaks on rahastamiskõlblike kulude kontrollimise võimalused dokumentide põhjal piiratud.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetodid

Üldiselt kontrollib, kiidab heaks ja allkirjastab kõik finantstehingud (kohustused, maksed, tagasinõuded jne) ning lepingud/toetuslepingud, mis on seotud toidu- ja söödavaldkonna kuludega, edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja, kes vastutab asjaomase tegevuse eest. Iga edasivolitatud eelarvevahendite käsutajat abistab detsentraliseeritud finantstalitus, mis kontrollib ja täidab finantstehingute toimikud ja lepingud/toetuslepingud enne nende allakirjutamist. Tegevuse algatab ja seda kontrollib vastutava üksuse töötaja.

Lisaks teeb keskne finantstalitus tehingute valimi puhul teise tasandi dokumendipõhise eelkontrolli. Samuti kontrollib asjaomane peadirektoraadi tsentraliseeritud üksus kohapeal toetusesaaja esitatud rahastamiskõlblikke kulusid. Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat kasutab ka järelkontrollide tegemisele spetsialiseerunud organisatsiooni abi.

Toetused: Võttes ühelt poolt arvesse eespool nimetatud raamistikku ja teiselt poolt seda, et enamik ELi toetuste saajaid on avalik-õiguslikud asutused, võib rikkumiste võimalust pidada väga väikeseks. Lõpetatud toetusprojektide suhtes kohaldatakse järelkontrolli. Järelaudite strateegia on järgmine: a) ühendatakse riskihindamine ja juhuslik valik, et hoida ära liiga jäik valikumenetlus, ja b) kohapealse auditi käigus pööratakse võimaluse korral tähelepanu teostusaspektidele.

Teenuslepingud: Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat sõlmib teenuslepinguid otse teenuseosutajatega. Töövõtjad valitakse pakkumismenetluste alusel, järgides täielikult finantsmäärust. Teatavat künnist ületavate lepingute puhul teeb tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi riigihangete komitee põhjaliku kontrolli. Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat kasutab komisjoni soovitatud standardlepinguid, millega nähakse ette järelkontrollide tegemise võimalus. Kuna lepingute arv on siiski kindlaks määratud, on finantsvigade võimalus väike ja teenuslepingute puhul järelkontrolle väga vähe.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Komisjon rakendab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse raames rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse Euroopa Liidu finantshuve tõhusa kontrollimisega, kohaldades ennetusmeetmeid pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, ning kui avastatakse rikkumisi, siis alusetult väljamakstud summade sissenõudmisega ning vajadusel tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate sanktsioonidega kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 325, nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta ja finantsmääruse artikliga 58.

Komisjonil või tema esindajatel ja kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda on rahastatud liidu vahenditest. Euroopa Pettusevastasel Ametil (OLAF) on volitused kontrollida ja inspekteerida kohapeal kõnealuse rahastamisega kas otseselt või kaudselt seotud ettevõtjaid vastavalt nõukogu 11. novembri 1996. aasta määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätestatud korrale, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud ebaseaduslikku tegevust seoses toetuse kokkuleppe, otsuse või lepinguga, mis käsitleb liidupoolset rahastamist..

Piiramata eelmiste lõikude kohaldamist, antakse määruse rakendamisest tulenevate otsuste, kokkulepete ja lepingutega komisjonile, samuti OLAFile ja kontrollikojale selged õigused selliseks auditeerimiseks, kohapeal kontrollimiseks ja inspekteerimiseks.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread (ümber nummerdatud uues nomenklatuuris 2014–2020)
- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse (uus nomenklatuur 2014–2020)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeritud liik	Rahaline osalus			
			EFTA ³⁶ riigid	Kandidaatriigid ³⁷	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti a tähenduses
3	17 01 04 03 Halduskorralduskulud taimetervisemeetmete, sööda- ja toiduohutuse, loomataudide likvideerimise ja hädaolukordade fondi toetamiseks	Liigendatud/liigendamat	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
3	17 01 06 03 Halduskorralduskulud Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusametit toetamiseks	Liigendatud/liigendamat	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
3	17 04 01 Rahaline toetus liidus loomade parema tervisliku seisundi ja loomakaitse kõrge taseme tagamiseks	Liigendatud/liigendamat	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
3	17 04 02 Rahaline toetus taimedele kahjulike organismide õigeaegseks avastamiseks ja nende hävitamiseks	Liigendatud/liigendamat	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
3	17 04 03 Rahaline toetus tõhusate, tulemuslike ja usaldusväärsete kontrollide tagamiseks	Liigendatud/liigendamat	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
3	17 04 04 Taime- ja loomatervisega seotud erakorralised meetmed	Liigendatud/liigendamat	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
4	17 04 10 Rahvusvahelised kokkulepped	Liigendatud/liigendamat	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

³⁶ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³⁷ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani võimalikud kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

(jooksevhindades)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	3	Julgeolek ja kodakondsus
---	----------	---------------------------------

Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat (DG SANCO)			Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta >2020	KOKKU
Tegevusassigneeringud											
17 04 01 Toetus liidus loomade parema tervisliku seisundi ja loomakaitse kõrge taseme tagamiseks	Kulukohustused	(1)	180,000	178,500	177,000	175,000	171,500	171,500	171,000		1,224,500
	Maksed	(2)	10,000	165,000	163,000	161,000	157,000	158,000	159,000	251,500	1,224,500
17 04 02 Toetus taimedele kahjulike organismide õigeaegseks avastamiseks ja nende hävitamiseks	Kulukohustused	(1)	5,000	10,000	14,000	19,000	25,000	28,500	30,500		132,000
	Maksed	(2)	3,000	9,000	12,000	17,000	22,000	25,000	26,000	18,000	132,000
17 04 03 Toetus tõhusamate, tulemuslikumate ja usaldusväärsemate kontrollide tagamiseks	Kulukohustused	(1)	45,724	47,360	50,401	53,558	57,520	60,021	62,162		376,746
	Maksed	(2)	18,000	45,000	48,000	50,000	52,000	55,000	58,000	50,746	376,746

17 04 04 Taime- ja loomatervisega seotud erakorralised meetmed	Kulukohustused	(1)	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000		140,000
	Maksed	(2)	10,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	10,000	140,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud (endised B..A read, otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus)											
17 01 04 03 Toetus toidu- ja söödaohutuse, loomade tervishoiu, loomakaitse ja taimetervisega seotud kuludeks	(3)		2,670	2,670	2,670	2,670	2,670	2,670	2,670		18,690
17 01 06 03 Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusamet – toetus toidu- ja söödaohutuse, loomatervise, loomade heaolu ja taimetervise valdkondades											
DG SANCO	Kulukohustused	=1+3	253,394	258,530	264,071	270,228	276,690	282,691	286,332		1,891,936
assigneeringud KOKKU	Maksed	=2+3	43,670	241,670	245,670	250,670	253,670	260,670	265,670	330,246	1,891,936
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	250,724	255,860	261,401	267,558	274,020	280,021	283,662		1,873,246
	Maksed	(5)	41,000	239,000	243,000	248,000	251,000	258,000	263,000	330,426	1,873,246
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU			(6)	2,670	2,670	2,670	2,670	2,670	2,670		18,690
DG SANCO	Kulukohustused	=4+6	253,394	258,530	264,071	270,228	276,690	282,691	286,332		1,891,936
mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 3											
assigneeringud KOKKU	Maksed	=5+6	43,670	241,670	245,670	250,670	253,670	260,670	265,670	330,246	1,891,936

Kliimamuutusega seotud summa 5 miljonit eurot on kantud 2014. aasta eelarveprojekti, eelkõige sinikeeltõve ja Schmallenbergi viiruse tõrjeks.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	Halduskulud						
---	----------	-------------	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat (DG SANCO)								
<u>Personalikulud</u>	3,349	3,349	3,349	3,349	3,349	3,349	3,349	23,446
Muud halduskulud	6,121	6,243	6,368	6,495	6,625	6,758	6,893	45,503
KOKKU	9,470	9,593	9,717	9,845	9,975	10,107	10,242	68,949
DG SANCO								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma) 9,470	9,593	9,717	9,845	9,975	10,107	10,242	68,949

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	>2020	KOKKU
DG SANCO Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	262,865	268,123	273,789	280,073	286,665	292,799	296,575		1,960,886
	Maksed	53,141	251,263	255,388	260,515	263,645	270,778	275,913	330,246	1,960,886

Tuletatakse meelde, et punktis 3.2.1 nimetatud summad on maksimumsummad ja iga-aastaseid vajadusi hinnatakse igal aastal üldise maksimumsumma piires.

3.2.2. *Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele*

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt: (kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma))

ERIEESMÄRK NR 1 – Aidata kaasa toidu, toidu tootmissüsteemide ja muude toiduohutust mõjutada võivate toodete kõrgel tasemel ohutuse tagamisele ning muuta toidu tootmine samas jätkusuutlikumaks.

Nimetatud eesmärgi täitmisega seotud kulud integreeritakse nendega, mis on seotud 2.–4. eesmärgi all võetud meetmetega.

ERIEESMÄRK NR 2 – Parandada liidus loomade tervislikku seisundit ja toetada nende heaolu edendamist.

Eesmärgid ja väljundid			Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU										
	VÄLJUNDID																			
	Väljundi liik	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
	- Väljund	Taudide ja zoonooside likvideerimise, tõrje ja seire programmid.	+/- 1,4 miljonit	+/- 120	170	+/- 120	168	+/- 120	166	+/- 120	163	+/- 120	159	+/- 120	158	+/-120	157	+/- 840	1,141	
- Väljund	Muud veterinaarvaldkonna meetmed ja vaktsiinide/antigeenide ostmine	+/- 2,38 miljonit	+/- 5	10	+/- 5	10,5	+/- 5	11	+/- 5	12	+/- 5	12,5	+/- 5	13,5	+/- 5	14	+/- 35	83,5		
Eriesmärk nr 2 vahesumma				180,0		178,5		177,0		175,0		171,5		171,5		171		1,224,5		

ERIEESMÄRK NR 3 – Aidata kaasa liitu sisenenud taimekahjustajate õigeaegsele avastamisele ja nende likvideerimisele.

Eesmärgid ja väljundid			Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU									
	VÄLJUNDID																		
	Väljundi liik	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv
- Väljund	Seireprogrammid	+/-0,9	5	5,0	13	9,0	16	13,0	20	18,0	24	24,0	27	27,0	31	29,0	136	125,0	
- Väljund	Seemned	0,600	-	-	2	1,0	2	1,0	2	1,0	2	1,0	2	1,5	2	1,5	12	7,0	
Eriesmärk nr 3 vahesumma				5,0		10,0		14,0		19,0		25,0		28,5		30,5		132,0	

ERIEESMÄRK NR 4 – Aidata kaasa kontrollide muutmisele tõhusamaks, tulemuslikumaks ja usaldusväärsemaks

		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU									
		VÄLJUNDID																
Eesmärgid ja väljundid	Väljundi liik	Väljundi keskmine kulu	Aasta 2014		Aasta 2015		Aasta 2016		Aasta 2017		Aasta 2018		Aasta 2019		Aasta 2020		Väljundite arv kokku	Kulud kokku
			Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu				
- Väljund	Laborid ja keskused	0,330	45	15	45	15,5	47	16	48	16,5	51	17	55	18	56	18,8	345	116,8
Väljund	„Parem koostöötoetuste toidu nimel”	0,150	95	15	100	15,5	105	16	105	16,5	116	17,5	122	18	127	19	770	117,5
- Väljund	Teabevahetused	0,25	8	2,0	8	2,0	8	2,0	10	2,5	10	2,5	10	2,70	10	2,70	64	16,4
- Väljund	Riikide eksperdid	0,005	125	0,5	125	0,5	125	0,6	125	0,6	125	0,7	125	0,7	125	0,7	875	4,3
- Väljund	Hoiatussüsteemid ja IT-vahendid	1,300	6	8	7	8	7	8,5	7	9	7	9,5	7	10	8	10	49	63,0
- Väljund	Andmete kogumine	0,500	4	2	5	2,5	6	3	7	3,5	9	4,5	9	4,5	9	4,5	49	24,5
- Väljund	Rahvusvahelised organisatsioonid	0,370	3	1,0	3	1,0	4	1,5	4	1,5	4	1,5	4	1,8	6	2,0	28	10,3
- Väljund	Uuringud ja	0,300	7	2,224	7	2,360	9	2,901	10	3,358	12	4,320	12	4,321	13	4,462	70	23,946

hindamised																	
Erieesmärk nr 4 kokku		45,724		47,360		50,401		53,558		57,520		60,021		62,162		376,746	

ERIEESMÄRGID NR 2 JA 3 – Looma- ja taimeterviseiga seotud erakorralised meetmed

Eesmärgid ja väljundid			Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU								
	VÄLJUNDID																	
	Väljundi liik	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
Väljund	Looma- ja taimeterviseiga seotud hädaolukorrad		*	20,0	*	20,0	*	20,0	*	20,0	*	20,0	*	20,0	*	20,0	*	140,0
Erieesmärgid nr 2 ja nr 3 kokku				20		20		20		20		20		20		20		140

* Väljundite arv teadmata: sõltub haiguspuhangute arvust

	Aasta 2014		Aasta 2015		Aasta 2016		Aasta 2017		Aasta 2018		Aasta 2019		Aasta 2020		KOKKU	
KULUD KOKKU		250,724		255,860		261,401		267,558		274,020		280,021		283,662		1,873,246

Tuletatakse meelde, et punktis 3.2.2 nimetatud summad on maksimumsummad ja iga-aastaseid vajadusi hinnatakse igal aastal üldise maksimumsumma piires.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5								
Personalikulud	3,349	3,349	3,349	3,349	3,349	3,349	3,349	23,446
Muud halduskulud	6,121	6,243	6,368	6,495	6,625	6,758	6,893	45,503
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 KOKKU	9,470	9,593	9,717	9,845	9,975	10,107	10,242	68,949

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5³⁸ välja jäävad kulud								
Personalikulud	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
Muud halduskulud	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud	2,670	2,670	2,670	2,670	2,670	2,670	2,670	18,690

KOKKU	12,141	12,263	12,388	12,515	12,645	12,778	12,913	87,640
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Eespool esitatud näitajaid korrigeeritakse sõltuvalt kavandatud hajutamise tulemustest.

³⁸ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5	24,5
XX 01 01 02 (delegatsioonid)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)³⁹							
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid)	2	2	2	2	2	2	2
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)							
XX 01 04 yy⁴⁰	- peakorteris ⁴¹						
	- delegatsioonides						
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid ja kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, renditööjõud ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustage)							
KOKKU	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5	26,5

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Praegu haldavad toiduahela, loomade tervise ja heaolu, taimetervise ja taimse paljundusmaterjali (toidu- ja söödavaldkonnaga seotud kulud) valdkonna kulusid, mis on hõlmatud ettepanekuga SANCO/11220/2012 Rev.1, 28,5 täistööajale taandatud töötajat. Eeldatavalt piisab alates 2014. aastast 26,5 täistööajale taandatud töötajast. See number hõlmab ainult DG SANCO töötajaid.

Need arvud hõlmavad ainult toidu- ja söödavaldkonnaga seotud kulude haldamist, seega ei ole hõlmatud sektoripõhiste poliitikastrateegiate rakendamiseks töötav personal. Käesoleva finantsraamistikku käsitleva määruse ettepanekuga samal ajal esitatakse sektoripõhiste poliitikastrateegiate (loomatervis, taimekahjustajad, taimne paljundusmaterjal ja kontrollid) õigusraamistiku läbivaatamise ettepanekud, kuid neil ei ole finants- ja inimressursile siiski muud lisamõju kui mõju, mis on märgitud käesolevas ühises finantselgites.

³⁹ Lepingulised töötajad, INT = renditööjõud; JED = noored eksperdid delegatsioonides; LA = kohalikud töötajad, SNE = riikide lähetatud eksperdid.

⁴⁰ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

⁴¹ Peamiselt struktuurifondid, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

<p>Ametnikud ja ajutised töötajad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kooskõlastada, kavandada ja korraldada üheaastaste tööprogrammide vastuvõtmise menetlust (rahastamisotsused), sealhulgas liikmesriikide komiteega konsulteerimine. • Finantsmajandusliku tegevuse planeerimise ja täitmise järelkontroll ja seire kooskõlas kehtivate eelarve- ja finantseeskirjadega; aidata kaasa tegevusaruannete valmimisele. • Valmistada ette ja hooldada teabevahendeid; anda teavet sise- ja välisauditiks. • Kehtestada maksed, kulukohustused ja hanke-/toetusedokumendid ning neid kontrollida; tagada nende vastavus lepingutingimustele ning finantseeskirjadele ja -määrustele. • Tagada finantstehingute nõuetekohane arvepidamine. • Jälgida maksete tähtaegu kooskõlas finantsmääruse ja eeskirjadega ning üksikute finantsdokumentide töövoogu. • Valmistada ette ja koolitada väliseid organisatsioone konkursikutsete taotluste esitamise osas. • Edastada vastavat teavet töövõtjatele ja toetusesaajatele kogu projekti kestuse ajal. • Kuulutada välja, hallata ja jälgida konkursi-/pakkumiskutseid; hinnata projekte ja teha valik. • Kontrollida projektide rakendamist ning projektijuhtide ja partnerite tulemuslikkust, lepinguliste kohustuste järelevalve. • Jälgida maksete tähtaegu kooskõlas finantsmääruse ja eeskirjadega ning üksikute finantsdokumentide töövoogu. • Kontrollida, et täidetakse finantsmäärust, rakenduseeskirju, eelarve täitmise sisekorraeeskirju, alusakti, rahastamisotsuseid ja muid seonduvaid eeskirju ning eelarvesätteid finantstehingute puhul. • Kontrollida toetuslepingut / lepingut valitud toetusesaajaga / töövõtjaga ning selle selgitust. • Kontrollida, et meetodikat, sealhulgas rahastamiskõlblikkuskriteeriume, kvalifitseerimise tingimusi ja pakkumuste hindamise kriteeriume on valikumenetluses kohaldatud nõuetekohaselt ning et valikumenetlus on toimunud kooskõlas nende eeskirjadega. • Kontrollida kulukohustustega seotud protsesside õigsust.
<p>Koosseisuvälised töötajad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Valmistada ette ja hooldada teabevahendeid; anda teavet sise- ja välisauditiks. • Kehtestada maksed, kulukohustused ja hanke-/toetusedokumendid ning neid kontrollida; tagada nende vastavus lepingutingimustele ning finantseeskirjadele ja -määrustele. • Tagada finantstehingute nõuetekohane arvepidamine. • Jälgida maksete tähtaegu kooskõlas finantsmääruse ja eeskirjadega ning üksikute finantsdokumentide töövoogu. • Valmistada ette ja koolitada väliseid organisatsioone konkursikutsete taotluste esitamise osas. • Edastada vastavat teavet töövõtjatele ja toetusesaajatele kogu projekti kestuse ajal. • Kuulutada välja, hallata ja jälgida konkursi-/pakkumiskutseid; hinnata projekte ja teha valik. • Kontrollida projektide rakendamist ning projektijuhtide ja partnerite tulemuslikkust, lepinguliste kohustuste järelevalve.

	<ul style="list-style-type: none">• Jälgida maksete tähtaegu kooskõlas finantsmääruse ja eeskirjadega ning üksikute finantsdokumentide töövoogu.• Kontrollida, et täidetakse finantsmäärust, rakenduseeskirju, eelarve täitmise sisekorraeskirju, alusakti, rahastamisotsuseid ja muid seonduvaid eeskirju ning eelarvesätteid finantstehingute puhul.• Kontrollida toetuslepingut / lepingut valitud toetusesaajaga / töövõtjaga ning selle selgitust.• Kontrollida, et meetodikat, sealhulgas rahastamiskõlblikkuskriteeriume, kvalifitseerimise tingimusi ja pakkumuste hindamise kriteeriume on valikumenetluses kohaldatud nõuetekohaselt ning et valikumenetlus on toimunud kooskõlas nende eeskirjadega.• Kontrollida kulukohustustega seotud protsesside õigsust.
--	---

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- Ettepanek/algatus on kooskõlas kavandatava mitmeaastase finantsraamistikuga (2014–2020) vastavalt komisjoni ettepanekule.
- Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

EI KOHALDATA

- Ettepanekuga/algatusega seoses on vajalik paindlikkusinstrumendi kohaldamine või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine⁴²

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

EI KOHALDATA

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

⁴² Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁴³						
		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020
Artikkel								

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

EI KOHALDATA

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutusmeetod.

EI KOHALDATA

⁴³

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, s.t brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.